

KATOLIŠKI MISIJONI

LAS MISIONES CATOLICAS

JULIJ-AVGUST

1987

JULIO-AGOSTO

Slovenski frančiškan p. Hugo Delčnjak (levo) med svojimi verniki misijona Kandogo v Centralno-afriški republiki, kjer ga je obiskal ob odhodu na dopust njegov sobrat p. Evgen Ketiš OFM iz Toga, kjer je preje leta deloval tudi p. Delčnjak in zdaj deluje tam še drug slovenski frančiškan p. Milan Kadunc.

Dve sliki iz delovanja slovenskega frančiškana v Togu P. Milana Kadunca: zgoraj slovesno maševanje s plesom na praznik Marijinega vnebovetlja v njegovem misijonu; spodaj skupina njegovih vernic, ki mislijo na redovniški poklic, na duhovnih vajah.

„DUH GOSPODOV JE NAD MENOJ...“

PIŠE O. JOŽE CUKALE D.J., INDIJA.

VIZIJA INDIJE

nekako predvidenje oziroma preroško gledanje na božje kraljestvo tega velikega, tako obetajočega polotoka. Kakšno bo jutri, poju-trišnjem, čez sto let?

Vizija je Jezus, ki nikdar ne da miru, ki izziva, dokler se mu ne odzoveš, da te popelje na skrivna pota svojih načrtov, skozi noč preizkušenj, morda celo težjih od mučeništva, dokler te ne razsvetli z vstajenjsko lučjo, da Indija postane razsvetljena, kakor Buda, še več, kakor apostol Pavel — „Ne živim več jaz, ampak Kristus živi v meni“.

Ladja indijske Cerkve se mora izogniti Scile in Karibde, dveh nevarnosti, da ne zapade v pesimizem ali pa v triumfalizem.

Odšel je Buda in pustil v dušah ljudi globoko hrepenenje po duhovnem. Na njegovo mesto je stopil hinduizem z orkestrom šeg, običajev in bogoslužnih pravil. Ob velikih praznikih, ki so le še velika žegnanja, polna ropota in veselja, ena sama velikanska razstava mitologije, kjer se umetnost srečuje s kičem, se človek vprašuje, ali niso ta praznovanja skrivnostni nastavek, okvir razpoložnja, en sam veliki advent? Od Kašmirja na severu, preko Gonge in reke Džamuna se bodo indijske množice tudi letos kopale v mrzlih januarskih vodah, da se očistijo grehov preteklega leta. Zavest krivde in nujnost očiščevanja je gotovo Bogu po volji. Tla so pripravljena.

Indijski teologi že pridno luščijo zrna resnic iz indijskih svetih knjig Vedante, Upanišad, Bgagavagite in Rig-Vede. Tako blizu se pretaka njih govorica o Trimurti = Višnu-Brahma-Šiva in vendar to še ni sveta Trojica. Tako blizka je resnica o učlovečenju in vendar ostajajo božja prikazovanja na ravneh prikazni¹. Kdaj se bo milost božja dotaknila ustnic indijskega človeka, da bo pričel izgovarjati Kristus namesto Krišna, da bo Rada (žena Krišne), osvobodjena človeških slabosti, ki je Cerkev na poti svojega bogoskanja za Kristusom? Ali bo treba čakati, da se zgodi nemogoče? Da Indija, zaljubljena v svoje božice Kali, Durga, lepo Šarašvati in Devo Kanijakumari, nanje pozabi? Na njih mesta pa stopi Jezusova in naša Mati, Gospa Deva Marija? Kaj naj odgovorim?

¹ avatar.

„Če me vprašaš, ne vem.
Če me ne vprašaš, vem!“

Vizija Indije. To ni sanjarija. To je videnje preko horizontov, ki temelji na danostih evangelija in na Kristusovem izzivu:

Duh Gospodov je nad menoj;
zato me je mazilil.
Poslal me je, da oznanim blagovest ubogim;
da naznamim ujetnikom oproščenje,
in slepim pogled,
da izpustim zatirane v prostost in oznamim
leto božjega usmiljenja (Lk 4, 14-21).

Tu je začetek teologije osvoboditve. Soočiti se s stvarnostjo. Kot prostovoljci stopiti v vrste borivcev za pravice izžemanih, za svobodo

- a) proti sebičnosti posameznikov, ki so v manjšini (16 procentov) in drže v svojih rokah 80 procentov indijskega bogastva;
- b) proti največjemu kriminalu prekinjevanja nosečnosti, ko se pridružujejo svetovno porazni številki sto milijonov letno umorjenih v telesu žene, po tej poti bo Indija v sto letih postala turški stan, ne več hindustan;
- c) proti izžemanju neorganiziranega delavstva, posebno otrok in žena, ki postajajo državljani tretjega razreda, proti izžemanju prezahtevne dote, ki že postaja trgovina s človeškim blagom;
- d) proti petičnim prekupovalcem zemlje, ki potiskajo neuke Adibasijce v džunglo ali pa v predmestne slume — sami pa „se sprehajajo ošabno po mestnih okopih, prelivajoč kri nedolžnih kakor vodo, in ni nikogar, ki bi pokopal mrtve“. Ps. 78/79.
- e) proti evropskemu EEC — skupnemu trgu, kjer se v mogočnih silosih kvari pšenica, medtem ko dve tretjini sveta stradata in umirata od lakote. Ali bo res, kar mi je pisala M. Terezija pred leti v nekem pismu: „Ubožni bodo zmerom večji ubožci“?
- f) proti izkoriščanju indijskega pragozda, kjer se plašne zveri umikajo in zvrste ptic in prečudnolepih živali izumirajo, zapad pa iz svojega standarda poceni kupuje les, da prodaja svoje izdelke spet tretjemu svetu...

Revščina je človeška ustanova, pravi izjava indijskih redovnikov in redovnic (glej Družina št. 39/86, piše sestra Marija Sreš). Prisluhniiti je treba DUHU in Cerkev kliče in dejansko posega v indijsko stvarnost s prednostno odločitvijo za uboge.

Svetovni mirovni shod, ki mu je predsedoval Janez Pavel II. v Assisiju, je dragoceni semafor z rdečo lučjo „STOP“ proti pono-

relemu atomskemu oboroževanju atomskih jeder, ki grozi zrušiti, kar je človek tisočletja gradil, in grozi samemu srcu božjega kraljestva na zemlji. Odgovornost pada tako na ZDA kakor na Sovjete.

PRISLUHNITI JE TREBA DUHU, KI GOVORI IZ REVNIH...

Po končani drugi svetovni vojni se je neki mlad duhovnik odzval klicu v misijone. Nihče ga ni pripravljajal za pot na Vzhod, razen želja, da nekje daleč krepkeje zagradi za delo pri gradnji Cerkve. Novicijat je bil njegov „sadhana in joga“ = pripravljalni trening. Krepko je natezoval pas in krotil svoj jaz. V poznejšem misijonskem delu mu je ta „vojaščina“ prišla sicer prav, ko pa je prišel v Indijo, se ni znašel. Vsaj ne prva leta. Njegov kolegij je imel na razpolago dobro pijačo in jed, kakor po hotelih. Danes se je zaradi „preferential option for the poor = prednostne odločitve za uboge“, tisti visoki standard misijonskega življenja precej znižal, pa je še zmerom previsok. Razumel je izjavo nekega hindu, ki je oboževal misijonarje, posebno na vzgojnem polju, in čeprav mu ni dal povsem prav, ga je vendar pretresla beseda: Srečal sem sijajne pedagoge med vami, požrtvovalne „guru“ in predane ljudi v službi za druge, nisem pa še srečal svetega misijonarja...

INKULTURACIJA IN EVANGELIZACIJA

Dvoje besed v enem samem pričevanju. Po drugem vatikanskem koncilu se zdi, da je množičen nagovor nekristjanom v indijski Cerkvi oslabil. Ostati dober hindu, pošten musliman in izgrajen kristjan, je bila navadna parola v sedemdesetih letih. Med našimi bogoslovci Barujške škofije ni dovolj smisla za spreobračanje. Pomanjkanje apostolskega duha je opaziti pri profesorjih, ki so odgovorni za formacijo. Sveti Duh posega le med posameznike — „Rotim te pri Bogu in Kristusu Jezusu, ki bo sodil žive in mrtve, pri njegovem prihodu in njegovem kraljestvu, oznanjuj besedo“ (2 Tim 2, 1-13). Spet je tukaj vprašanje ljubezni do Gospoda in njegovih besed: Pojdite in učite!²

V primeru s prebivalstvom je nas le peščica. Misijonarji bi radi povedali Rimu: „Kaj odlašate! Dokler se vsaj večja krščanska združenja (protestanti-baptisti-luteranci) ne zedinijo, bo drevo kraljestva zastajalo v rasti. Razklanost strašno teži in pritiska na ramena evangeljskega pričevanja.“

Orientalaska vrednota odpovedi je tako lepo uglašena na besede svetega Pavla o Kristusovem izničenju v pismu Filipljanom (Fil. 2, 1-11). Vzel je nase podobo hlapca, dasi v božji podobi, postal

² Hindujci že protestirajo proti spreobračanju.

K tejle sliki je avtor tega članka, o: Jože Cukale S.J., pripisal skopo razlago: Ena izmed 72 prvoobhajank. Tudi on je na sliki, skupaj z domačo redovnico in materjo ter sestric prvoobhajanke. Slovenski misijonarji patri Poderžaj, Demšar, Sedej, Ehrlich, Cukale in drugi so s pomočjo bratov jezuitov Drobniča, Udovča in Vidmarja etc. dosegli v Bengaliji izredne uspehe pokristjanjenja.

je človek in razdal vse, kar je imel (kenósis). To je lepo izraženo v pogovoru bogatega trgovca, ki je prišel po nasvet k menihu: „Kako naj duhovno življenje pomaga meni, ki sem zagazil v bogastvo?

Lahko ti pomaga, da boš dobil več.

Kako?

Naučilo te bo, da boš zahrepenel po tem, kar je manj...“

Koliko je kristjanov v Indiji, ki je pravzaprav kontinent zase? To vprašanje ni niti prav postavljeno. Številke niso prav zanesljive, če pravimo, da je 750 milijonov hindov, 120 milijonov muslimanov in 20 milijonov kristjanov. Pri naših številkah je bolj prav postaviti prst na usta. Na severovzhodu Indije in v Andra žanjejo misijonarji čudovite uspehe. Pa smo še zmerom okrog dveh procentov vsega prebivalstva. Vtis pa je vse globlji, obširnejši. Spreobrnjenja pač niso človeško delo. Fanatične hindujce to boli in ti ne mečejo le polen pod noge misijonarjem, pač pa jih tudi izganjajo. Sorodnik Tadžib Gandija, ki je bil minister njegove vlade,³ je bil izrinjen iz kabineta, ker je bil fanatičen hindu, antimusliman in antikristjan. Hvala Bogu! Nekaj izgnanih misijonarjev se bo zdaj vrnilo v Indijo nazaj. Kdaj bo Indija Kristusova posest? Krščanstvo polotoka še ni krščeno s krvjo mučencev. Ko bo stopilo na križ, takrat! Občutek imamo, da tisti čas ni več daleč...

Govorim z Abanijem, duhovnikom iz naše fare, ki je za čas odšel v Bangalore — indijski Rim — da ga prekvasi indijska liturgija v svoji prvotnosti. Povedal je, da se bogočastje v vsem bogastvu hindu simbolizma iz dneva v dan bolj suši in da ima krščanstvo edinstveno priliko, da posname, osvoji in pokristjani njih liturgijo. Tako bo Cerkev rešila Indiji velike vrednote božočastja.

Domišljija orientalca je živa in razvejana. Verske resnice sežejo najgloblje z napevi in simboličnimi plesi. P. Johans, znani indolog pravi, da se bo Indija izročila Kristusu z zborovskimi spevi in pesmijo. Abani pa skuša vnesti v katoliško liturgijo čimveč Tagorjev. P. Roberge d. j. pa pripravlja redno pošiljke v bengalščini za Radio Veritas v Manili. Središče katoliške filmske industrije je v Prabhu Džisu (Kalkuta), blizu kolegijske cerkve Gospoda Jezusa. Tam pripravljajo kasete z ozvočenjem, skioptične diapozitive itd. Salezijanci in jezuiti so na tem polju zmerom z eno nogo v zraku. Misijonska občila so v teku.

INKULTURACIJA V GLOBINO.

Subaš Anand in Premanondo Divarkar s kolegijem sodelavcev se trudijo, da ustvarijo teologijo, ki bi slonela na osnovah indijskih

³ Avun Nehru.

Indijska deklica. — Ali je ona kriva, da se je rodila kot Indijka? Tudi ona je božji otrok.

filozofov, bogoslovcev, mistikov.⁴ Anand prične svojo tezo z Marijinim praznikom Vnebovzetja, ki je tudi indijski praznik Osvobodjenja. In to ni slučaj...

Marija je stari kači glavo strla...

Mahiša pa je črni bivol in simbol vsega zla.

S četami svojih duhov premaga vse duhove in božanstva in si jih podjarmi.

Bog Šiva (Živa = življenje) Brahma in Višnu (Višnji Bog) so razjarjeni nad Mahišem. V svoji ognjeni jezi vžgejo plamene, ki rodijo Gospo in ta dvigne novo vojsko proti črnemu bivolu in njegovi armiji.

Po njeni zmagi se ji podložniki vdano poklonijo in se ji zahvalijo za zmago.

„Kaj naj še storim za vas?“

„Pridi nam na pomoč vsak čas, ko te pokličemo“. In ona obljubi.

Indijski festivali Durge, Dipavali, Šarašvali (Rig-Veda) nudijo izziv, da pregledamo indijsko teologijo v luči domačih izročil, vrednot in verstev. Zlo vdira celo med bogove in Durga, Kali, Krišna in Ram napovedujejo vojno zlu, ki je posebljeno v črnem

⁴ Treba bo iti mimo Aristotela in Tomaža Akvinskega.

bivolu. Zlo je nadčasovno. Božanstvo ga mora premogočiti. Ženski element ima pri zmagi nad zlom veliko vlogo.

Devi je premagala zmaja. Ni le žena, je tudi Mati. Nadaljuje Anand, da Bog ni niti moški niti ženska, je vse, zato govori indolog p. Fallon, d. j., da je v krščanski teologiji vloga žene in Matere premalo poudarjena. Ali nismo potisnili v ozadje vlogo svetega Duha?

Stara zaveza govori, da je Bog Oče in Mati.

V Očetovem naročju je dobro, prav tako v Materinem.

Zato nismo še čisto odrešeni. Manjka nam element otroštva. Postati odrešen, pomeni postati otrok.

Črni bivol -- mahíša = simbol časa in smrti. Je v človeku. Ta pa mora odmreti. V Jezusu postaja hrepenenje po neumrljivosti resničnost. On, ki je umrl in vstal, je s smrtjo premagal smrt. Greh pa je prinesel smrt.

Ašato ma šat gamája

Tamáša ma džótir gamája,

Mritíjor na amritán gamája... = (Sanskrt iz Upanišad)

Pelji me iz zmote k Resnici

iz mraka k Luči,

iz smrti v življenje.

Nihče izmed božanstev ni tako kategorično izpovedal, kakor Kristus: „Jaz sem Pot, Resnica, Življenje.“

Ko so se ustavili za par dni slovenski in hrvaški katoliški novinarji, med njimi dr. Drago Klemenčič (Družina) in g. Franc Bole (Ognjišče), v Kalkuti zadnje dni oktobra 1986, smo se marsikaj v tistih dragocenih minutah pogovorili.

„Človek je središče vsega stvarstva,

Človek Kristus Jezus. On je tisti, ki izziva s križa. Po Njem z Njim in v Njem, bo tudi Indija prejela novo rojstvo in dozorela v polnost.

SKRIVNOST VERE. In velikega Pričakovanja. Ni nam potrebna samo molitev, tudi „izvotljenja“ je treba. Kenósis. Spreobrnjenja tudi tistih, ki spreobračajo.

Jože Cukale d. j.

PRIPIS O. CUKALA, AVTORJA GORNJEGA ČLANKA, V PISMU FRANCU SODJU C. M. V TORONTO:

Keorapukur, 10./11./86.

V glavnem je zapis optimističen in sem se izognil sencam. To je zmerom tendenca misijonarjev, ki se opira na pozabljeno krepost upanja, pa je tudi delno samoobramba, da človek ne odneha. Izpustil

sem omembo dvoje senc, da so naši kat. kristjani, predvsem duhomiki v Karnataka praktično izgnali svojega nadškofa, ki je bil Tamilec in se zato v februarju 1986 sveti oče ni ustavil v Bangalorju. Vendar pa so dobili drugega škofa, ki je domačin – „človek po ljudski volji“, čeprav je večina vernikov Tamilcev! Diplomacija, kako prepeljati zelje in kozo v istem čolnu... Drugo senco sem tudi izpustil, ker bi moral malo globlje pogledati v bukve in se posvetovati, to je: Tvoj nemig glade privilegijev Siromalabarske, Siromalankarske, zedinjene Martoma Cerkev z ozirom na latinsko obredno Verapli Cerkev, ki je rimsko-portugalska zapuščina ob arabskem morju med Goa, Calicut in Kanija Kumari (Cape Komorin). Da omili trenja, je sveti Oče v februarju prenočil enkrat pri kardinalu Perikatilu (stara mogočna denarna Cerkev sv. Tomaža) in enkrat v Verapoli pri latinskem nadškofu (Cerkev revnejših slojev, ki ji je botroval predvsem sv. Ksaverij). Težave pa niso v ljudeh, pač pa pri poglavatih!

Naši katoliški časnikarji, predvsem Slovenca dr. Drago Klemenčič (Družina) in g. France Bole (Ognjišče) sta mi stavila zanimiva vprašanja, ko sta bila s poti v Kalkuto, in je ta nepričakovani interview nekoliko pomagal pri rojstvu Vizije.

1. Verska zavest pri Indijcih, kot že veš, ni kak anahronizem. Pač pa globoko utemeljena v naravi indijskega človeka. Predvsem zavest krivde = neke krivde in osebne greha. Tako bodo v januarju mrzle vode rek Jamune, Gonge, Krišna, Godavari in Kaveri sprejele v svoje valove milijone očiščujočih se. Krstnik kliče. To je *Advent in hvala Bogu, da je tako. Verujočega pogana je lažje priklicati h Kristusu kakor agnostika ali celo ateista*. Ali ne? Kdaj bo krstna „slava“, je težko prerokovati. Pripravlja se, a ni še vse pripravljeno...

2. Inkulturacija. Tukaj sem se malo dalje pomudil. V debato sem se zapletel z Abanijem, ki je iz naše fare duhovnik in zdaj predseduje liturgičnemu gibanju v naši mladi barujpurski škofiji. Bil je v Bangalorju – v srcu indijskega Rima – in njegova izjava me je ogrela kakor dobro vino = *obredi po hindujskih templjih umirajo in Cerkev prihaja, da reši bogastva in lepote indijske liturgije*. Obredni gibi, petje in ples – telesne pozicije joga in zen so bogati okviri, v katere naj preliva katoliška liturgija bogastvo zakramentov.

3. Na poti v indijsko teologijo. Dva filozofsko-teološka kolegija, eden v Puni in drugi v Novem Delhiju, se z mnogimi ostalimi jezuiti trudita nasloniti se na domače vire in metode teološkega izraza. Aristotel-Tomaževe sholastične filozofske osnove s svojo neizprosno logiko prehajajo na vizionarno mistične osnove filozofa Sankara, Ramakrišna. Bogastvo svetopisemskih resnic se srečuje z elementi Rig-veda, Vedanta, Upanišad, Shagavagita, odkoder poskušajo izluščiti jedro od plev. Trdo je to delo, a plodonosno. Človeška globina modrosti je obsijana z lučjo evangelija.

4. Teologija osvoboditve se začinja v Nazaretu – Duh Gospodov je nad menoj, zato me je mazilil, da naznanim prostost jetnikom, vid slepim, blagovest ubogim, da izpustim zatirane v prostost in oznanim prijetno leto božjega usmiljenja (Lk 4, 14).

BO PRIŠLA REŠITEV IZ AZIJE?

Indijski misijonar FR. ISWAR PRASAD.

Imam za privilegij in srčno sem vesel, da smem ta večer z vami govoriti. Zadnjih dvajset let sem deloval kot misijonar v Indiji. Zadnje čase sem bil profesor indijske in krščanske duhovnosti v indijski Družbi, ki vzgaja misijonarje za Indijo. Zato imam predavanja iz zgodovine filozofije, posebej stare in srednjeveške filozofije. Pripadam eni najstarejših krščanskih skupin, tako imenovani Tomaževi Cerkvi v Kerali. Izhajam iz bramanske družine in že 35 let se v srcu Indije, Benaresu soočam s srčiko hinduizma.

Sedem let sem živel v ašramu ob reki Ganges sredi hinduističnih saniasijev in gurujev. Tam sem skušal živeti intenzivno krščansko življenje in to v dialogu s hinduistično miselnostjo. Učil sem se joga in drugih duhovnih smeri, da sem v srcu hinduizma mogel smiselno preživeti ta čas.

Za bivanja v Benaresu sem bil priča pojavu, ki me je prizadel. Kakor mnogi moji hinduistični prijatelji sem opazoval veliko število mladih, ki prihajajo v našo deželo in iščejo duhovno doživetje in mir. Kot indijskega kristjana, ki pozna tradicije naše dežele, sem bil zaradi tega vznemirljen. Mnogokrat sem bil priča, da so ti mladostniki padli v napačne roke. Ko so želeli postati guruji in sveti možje, so uničili tako telo kakor duha. Bili so celo smrtni primeri zaradi uživanja drog in vse to zaradi doživljanja indijske religioznosti.

Zato smatram za privilegij, da ste me povabili, da pokažem pravo podobo rešenja iz Azije.

Nisem usposobljen, da bi govoril o Aziji na sploh. Omejiti se želim samo na Indijo in posebej na hinduizem.

Za tujca je Indija skrivnostna dežela: od slonov in levov, krvoločnih tigrov in kač. Indija je dežela jogijev, fakirjev, dežela, kjer povsod srečavaš nekaj skrivnostnega.

Največja uganka je vera dežele, namreč hinduizem. Tisti, ki so navajeni semitskih ver: krščanstva, judovstva in islama, ne morejo razumeti hinduizma. Že beseda sama vodi v zmoto. Prava beseda je sinduizem. To pomeni vero, ki živi onstran reke Sindu. Grki so besedo napak izgovarjali in tako je nastal hinduizem. In to je pomenilo bolj kraj kot religijo. Hinduizem nima ustanovitelja, kot ga imajo druge vere, kot recimo krščanstvo, budizem, islam. Nima nobenih moralnih zapovedi in nobenih verskih resnic ali dogem. Ena najosnovnejših definicij, ki jo je napravil Visva Hindu Parishshad je: hinduisti so tisti, ki so rojeni v Indiji in niso niti kristjani niti muslimani. Ta definicija zadostuje, označuje 85 odstotkov prebivalcev Indije. To pomeni 700 milijonov ljudi.

Ima pa hinduizem posebno karakteristiko. Prvo so knjige, ki se imenujejo Veda, razdetje – pa ne v našem krščanskem pomenu. Naši

prapredniki so stali na obali indijskih rek in peli navdihnjene pesmi. Izmed teh jih je 15.000 zbranih v knjigi Veda. Znane so štiri knjige: Rik, Jajur, Tharva in kasneje nastala Upanišad. Kult Veda je obstajal predvsem v petju himen, ki so slavile naravo, ki jo obožujejo kot božanstvo. V času „Vede“ so ljudje ljubili zdravje in so težili za uživanjem. Ljubili so lov, opojne pijače, ki so jih uporabljali pri svojem kultu, in šport. Molili so za dolgo življenje in razmišljali so o posmrtnem življenju.

To oboževanje narave vendar ni umirilo hinduističnega duha. Odkrivali so neznane moči božanstev v vedantskem nebu in raziskavali so njihov izvor. Tako so nastale Upanišade, zadnja knjiga Vede. Novi in novi bogovi so prihajali v svet hinduizma, kot je Brahma – Stvarnik, Višnu – Ohranjevalec, šiva – Uničevalec. To so najvažnejši bogovi v hinduističnem panteonu, ki ima 330 milijonov bogov. Nazadnje je vzkllila ideja, da so bogovi človeku koristni. In tako je prišlo do vere desetih reinkarnacij boga Višnu.

Naslednja karakteristika je nauk o karmi in punarjanma. Karma pomeni dejanje. Vsako dejanje ima dobre in slabe posledice. Slabe se izbrisujejo s ponovno reinkarnacijo. Duša se loči od telesa in tešpet utelesi v drugačni obliki. Ta nauk je napravil hinduiste potrpežljive, nenapadalne in požrtvovalne. Navadno se zadnje odrešenje doseže šele po tisočih reinkarnacijah.

Tri so poti do odrešenja. Pot gnana, pot modrosti, po kateri z meditacijo človek doseže Aham Brahmasmi. To pomeni: jaz sem bog in rešen nove inkarnacije. Druga pot je bhakti, popolno darovanje bogu. S tem darovanjem, ko jaz ne obstoji več, je človek odrešen. Tretja pot je karma – dejanje. Pa ne vsako dejanje, ampak tisto, ki je napravljeno brez želje po sadu ali uspehu (Nishkama).

Vsa ta pota zahtevajo veliko askeze in strogo samodisciplino. Razna sredstva, ki so za to združenje z božanstvom predpisana, se imenujejo joga. Joga prihaja od besede Yuj, kar v sanskrtu pomeni enovitost. V hinduističnem svetu je joga najbolj poznana beseda. Najprej pomeni tehniko, s katero človek kontrolira telesne in duševne energije, da tako vodijo do zadnjega cilja človeka.

Veliko je zmed v pojmovanju joge. Nekateri mislijo, da so to samo telesne vaje, da vzdržuje človek zdravje ali se reši bolezni. Drugi imajo jogo za brezbožno mistiko, da z njo doseže človek nadnaravne sile. Pravi jogijci smatrajo to le za eno vzporednih sredstev ali ciljev. Danes je v Indiji mnogo vrst joge, Ena od njih skuša kontrolirati duha in misli, kar pomaga k harmoničnemu razvoju telesnosti. Mišice in sklepi so oskrbovani s krvjo in s tem je lahko ozdraviti gotove bolezni. Pravi smisel joge pa je notranji mir, da s tem lahko odkrijemo središče človekove duše. Jogo so pogosto napak razumevali in še vedno imajo o njej enostranske in napačne predstave. Ni mogoče postati jogijec, če samo študiraš njihovo literaturo. Treba se je učiti pri učitelju, ki se je sam učil od indijskega modreca. Ni dvoma, da more kristjan, ki prakticira jogo, doživeti globoke notranje uvide in doživetja. A da to doseže, mora biti najprej dober kristjan. Materia-

listična filozofija joge je ločena od jogijske tehnike. Ni treba sprejemati te miselnosti. Sadovi joge se spoznajo šele po dolgem naporu. Kdor obljublja takojšnjo, kot to dela nauk transcendentne meditacije mahesh joge, je to v nasprotju indijske tradicije. Taki ljudje samo žele zaslužiti veliko denarja v Evropi. Niti Rajneesh s svojo tanтро in seksom niti Hare Krišna gibanje, ki zdaj nastopata v Evropi, nista del indijske tradicije.

Tu je po mojem velika nevarnost za tiste mlade, ki v trumah prihajajo v Indijo, da bi hitro doživeli trans in duhovna doživetja. Kratko malo: prevarani so. Danes je ogromno število gurujev in božjih mož, ki svoje blago prodajajo po Evropi in delajo denar. Bodite previdni, ne smete jim zaupati. Pristine indijske duhovne tradicije niso v nasprotju s krščanskimi. To je razlog, da ljudje kot Gandhi, Shivananda in drugi krščanski učenci vedno svetujejo, da je treba biti prej zares kristjan, predno kdo njim sledi.

Žal, tega mnogi mladi, ki prihajajo v Indijo, ne razumejo. V vročem hrepenenju po religioznih doživetjih zapuščajo svojo krščansko dediščino. Apeliram na evropsko mladino, naj se vrnejo k pristnim krščanskim izročilom.

Patanjali, indijski učenjak, ki velja za očeta joge, ki je zbral vse praktike joge, jih je zapisal v Sitrah. Te Sitre so vir vseh jogijskih šol. Te so različne. To je recimo fizični joga, Hatha joga imenovan, ki ga včasih zmotno smatrajo za pravega joga. Karma joga je pot do pravega dejanja, dočim je bhakti joga izročitev človeka božanstvu. Jnana joga, ki izvira iz Upanishad, je duhovna disciplina. Sínteza vseh teh oblik je integralni joga, ki ga zastopa Sri Aurobindo in drugi.

Joga je eden šestih disciplin indijske filozofije. Njegov nauk je danes prav tako učinkovit kot pred tisoči let. V svojem bistvu se je človek le malo spremenil in moderna civilizacija ga je tako malo privedla do svojega duhovnega jaza, da je te vaje treba še vaditi in da je treba ovire še premagovati, predno kdo doče srečo, notranji mir in veselje.

Bhavagad Gita opisuje jogo kot stanje ravnovesja, ko si čisto vsch želja oproščen. V šestem poglavju Bhagavad Gita pripoveduje Krishna Arguna, da je joga osvoboditev od vsega trpljenja in bolečine. Pravi: če sta duh in jaz kontrolirana, vseh želja osvobojena, postane človek yukta, je združen z bogom. Če je nemir duha in jaza umirjen z vajami joge, doseže jogijec polnost veselja, ki presega vsak razum.

Joga ni samo tehnika, ampak ideologija s transcendentno usmeritvijo, ki zajame vse bitje. Je duševno-telesna disciplina, metoda samo-ovladanja, v kateri se volja utrdi. Takega duha primerjajo opici, ki se guga od veje do veje, ali kot je izrazil neki modrec:

lahko zapreš gobec tigra,
lahko ukrotiš divjega slona,
lahko jahaš leva,
lahko se igraš s kobro,
lahko hodiš po vodi,
lahko živiš v ognju.

Te indijske sestre Ljubezni ljubijo otroke, čeprav so se jim odpovedale — zaradi Ljubezni. . .

To je zelo slično duhovnim tradicijam karmeličanov ali kartuzijanov, menihov na gori Atos. Rad bi citiral enega največjih indijskih mislecev današnjih dni in specialista v hinduistični mistiki. To je Gopinath Kaviraj. V nekem predavanju je rekel: „V primerjavi z velikimi mističnimi uvidi krščanskih svetnikov, kot sta bila Terezija Velika in Janez od Križa, more na tem področju Indija nuditi manj“.

Velika tragika za krščanstvo bi bila, če bi mladi tako dragoceno dediščino ignorirali. Če pa je kdo zakoreninjen v krščanski veri, je stik z azijskimi tradicijami lahko obogatitev. Moje osebno prepričanje je, da rešenje prihaja iz Azije, ko se bosta srečala krščanstvo in vzhodnjaška duhovnost. Druga drugo potrebujeta, da se izpopolnita.

Cerkev, ki je v Indiji več ali manj živela izven kulturne tradicije dežele, pričinja razumevati in ceniti njene velike duhovne vrednote.

Velik napredek je, da se krščansko oznanilo bogati s temi vrednotami. Mnogi imajo pogum začeti dialog med krščanstvom in hinduizmom. Ašram-gibanje, ki je začelo cveteti v indijski Cerкви, je tako veselo znamenje. Zaupam, da pride dan, ko bo indijska Cerkev imela dovolj ašramov in bo mladini mogoče dati pristno izkustvo indijsko-krščanske tradicije.

(Predavanje na mis. simpoziju v Avstriji. Prevedel Franc Sodja C.M.)

DELO ZA UBOGE V INDONEZIJII

S. DEODATA HOČEVAR O.S.U., Jakarta.

Indonezija obstoji iz največje skupine otokov na svetu, med Azijo in Australijo, iz 13.677 otokov. Največji otoki so: Sumatra, Kalimantan (Borneo), Sulawesi (Celebes), Java in Zahodni Irian (Zahodna Gvineja).

Indonezija šteje okrog 160 milijonov prebivalcev malezijskega izvora, ki govorijo 365 jezikov in dialektov. Java je najbolj razvita dežela in središče vlade.

Islam prevladuje; katoličanov je okrog 2,5 % in protestantov 4 %.

Prve misijonarki uršulinke so prišle na Javo 7. februarja 1856. Šole, vzgojno delo je najvažnejše delo uršulink. Zlasti na Javi imajo uršulinke velika šolska središča in so poznane kot najboljše vzgojiteljice.

Vlada ne dovoli vstopa novim misijonarjem; tudi oni misijonarji, ki imajo začasno dovoljenje ostati v deželi, so v skrbeh in dvomijo, če jim bo vlada podaljšala to dovoljenje. Veliko misijonark je tekom časa umrlo in mnoge so se radi zdravja vrnile na Nizozemsko. Torej tujih misijonark ni več veliko in nova indonezijska generacija nima veliko pojma o misijonih.

Že od začetka svoje ustanove je družba sv. Uršule prisluhnila in velikodušno odgovorila klicu sv. Duha v Cerkvi in želela posvetiti svoje moči onim, ki najbolj potrebujejo naše ljubezni in pomoči. Tudi indonezijske uršulinke skušajo slediti zgledu svojih sester po vesoljnem svetu in nadaljevati njihovo požrtvovalno delo. 1980 je škofovska konferenca pozvala vse redovne skupine v Indoneziji, naj žrtvujejo del svojih članov za apostolsko delo v oddaljenih, samotnih pokrajinah Indonezije. Tudi uršulinke so velikodušno odgovorile klicu sv. Cerkve. Ne le tuje misijonarki, ampak tudi indonezijske uršulinke so bile pripravljene postati „misijonarki“ v lastni deželi.

Od leta 1966 so nastale male komunitete, ki štejejo tri ali štiri sestre, ki so želele posvetiti svoje moči zlasti revnemu ljudstvu, na pr. Cisantana v goratih krajih Zahodne Jave, SUNTER v severnem delu Jakarte, Borong v pogorju otoka Flores.

Polagoma se je razširilo delovanje na druge otoke.

Nobal v zahodnem delu otoka Kalimantan. Ker so sestre prišle

malo pred božičem, so komuniteto imenovala „Betlehem“. Škofija je želela, da bi prevzele pastoralno delo med plemenom Daya, ki živi v raztresenih, zelo oddaljenih vaseh v deželi, polni pragozdov, brez cest; edini prevoz nudijo reke. Težko apostolsko delo!

1983 so štiri redovnice odšle v Vzhodni Timor, katerega je Indonezija zavzela 1976. Imele so namen začeti z učiteljiščem, toda so pozneje odprle šolo za katehiste. Velike težkoče so jih čakale: ne le tiste, katere misijonarji srečajo v drugih misijonskih deželah, ampak težkoče političnega izvora. Indonezija si je prilastila Vzhodni Timor in vojaštvo, ki je bilo tja poslano, je s svojim ravnanjem vzbudilo sovraštvo do Indonezije. V začetku ni bilo mogoče poslati v Timor redovnice Javanke.

1983 je Zahodni Irian vzbudil pozornost. Misijonarji sv. Križa, različnih narodnosti, ki delujejo v škofiji Agats, so prosili uršulinke za pastoralno delo med prebivalci Asmat. Irian je zelo oddaljen od Jave, nekako šest ur z avionom. Štiri sestre so odšle na novo postojanko. Irian zopet nudi mnogo težkoč: raztresena, oddaljena naselja primitivnega ljudstva. Ker časopisi pripovedujejo o vseh mogočih pravih in izmišljenih težkočah – tudi o ljudožrcih – ni lahko najti indonezijskih sester, ki bi želele ali vsaj bile pripravljene delati v tem težkem misijonu. Seveda življenje in mišljenje v tujih krajih je drugače od mišljenja in življenja na Javi.

V splošnem prebivalci otokov Kalimantan, Timor, Irian vidijo v Indoneziji nekako tujo moč, ki jih hoče podjarmiti. Res, uradniki hočejo hitro in s silo vkleniti te otoke v Indonezijo na način, ki nasprotuje načinu njihovega življenja in kulture. Prebivalstvo primerja te uradnike s tujimi misijonarji, ki so s toliko požrtvovalnostjo in ljubeznijo delali zanje in spoštovali njihovo kulturo in način njihovega življenja. Ko pridejo indonezijske uršulinke v te dežele, so prebivalci mnenja, da so kot uradniki, in zato jih zavržejo ali se ne menijo zanje. Le krščanska ljubezen more prepričati te ljudi, da jih sestre ljubijo in jim hočejo pomagati, čeprav so one tudi Indonezijke. O nekem javanskem katehistu, ki je res nesebično in z ljubeznijo delal med njimi, so prebivalci rekli: „On je eden izmed nas, nihče mu ne sme kaj hudega storiti.“ V ljubezni so postali eno.

Mnogo trpljenja, toda tudi mnogo veselja! Naša navzočnost jih polagoma prepriča, da sestre delajo res vse iz ljubezni do njih in da spoštujejo nje in njihov način življenja. Upajmo, da bodo mogli vsi prebivalci teh otokov izjaviti tudi o indonezijskih sestrah: „One so od nas, so naše.“ To je mogoče le, če smo popolnoma Kristusovi, za katerega ni nič tujega, nič preveč težkega in nič nemogočega.

„Katoliški misijoni“ in vsak drug misijonski list se predvsem posveča poznanju misijonskega poslanstva Cerkve in vabljenju katoličanov, da sodelujejo pri tem najvažnejšem delu z novimi misijonskimi poklici in z vsakršno pomočjo tistim, ki so se že odzvali Kristusovemu vabilu:

„Pojdite še vi v moj vinograd!“

ODPRTO OKNO V SVET

Piše Tone Pačnik, Lukolela,
Zaire, Afrika.

*Spremljevalec našega misijonarja
pri popravljanju avtomobila.*

Smo se že kar navadili, da o naši deželi pišemo pesimistično, a temu je vzrok pač dejstvo, da doživljamo vedno nove pojave nereda in zlorab oblasti. Vem: preklinjati temo, nikamor ne vodi, ampak luč je treba prižgati. Toda kako? Sredi vsega žalostnega dogajanja ostati naprej in naprej idealist, je pač velika milost. Navadno nam ne preostane drugo kot upanje. Pa saj je ravno to misijonarjeva naloga, biti človek upanja. Ostati z ljudstvom tudi tedaj, ko vse drugo odpove. No, pa pogledjmo skozi odprto okno: Koliko zgodb, koliko nerazumljivega, koliko takorekoč nemogočega! Tukaj je vse mogoče, celo nemogoče! Seveda je tudi marsikaj lepega, tolažljivega. A naj vam danes pišem le o težkih stvareh.

Brez električnega toka.

V naši Lukoleli ni električne napeljave. Zato imamo na misijonu električni generator, ki poganja naše stroje. A ta generator nam je začel neusmiljeno odpovedovati, kar nam je povzročalo nebroj nevšečnosti, pa ne le nam, ampak celemu kraju, ki je navezan v tem pogledu na naš misijon. Ker na primer naša mizarska delavnica brez toka ni delala, se je zgodilo, da so morali za izdelavo krste razbiti hišna vrata in še posteljo, da so prišli do desk...

Nadomestne dele za generator smo skušali dobiti najprej iz Belgije, a po sedmih dopisih ni in ni bilo odgovora, kaj šele nadomestnih

delov. Iz Kinshase, kamor smo se tudi obrnili zanje, smo nekaj stvari dobili, a večina ni bila za naš stroj, drugih pa sploh niso imeli. Zato ni bilo drugega izhoda, da grem v Kinshaso osebno in tam vse potrebno poiščem in kupim. A je treba žrtvovati za tako potovanje vsaj dva tedna časa, pa pustiti vse delo na župniji. Zraven pride pa še tveganje, da ti v času odsotnosti tatovi kaj ukradejo, da nastanejo kake težave s krajevnimi oblastmi ali med ljudmi, itd.

V Kinshaso z letalom.

Velikokrat sem že doživel Kinshaso, a to pot kar drugače: iz notranjosti dežele sem vanjo priletel. Imel sem srečo: Podjetje, ki izsekava gozd v naši župniji, mi je ponudilo prosto mesto na svojem letalu, ki je šestsedežno, od podjetja sta bila pa samo dva človeka. Poleg njiju je bil razen mene še zairski oficir, polkovnik, rodom iz Lukolele, velike postave in zelo debel, tako da mu je sedež komaj zadostoval. Potoval je v lepi, beli uniformi in vojaški ponos je seval z njegovega obraza. Ni mu bilo do pogovora! S svetlimi očmi je meril oblake, v katere se je poganjalo letalo. Morda je hotel prikriti strah, ki ni ravno vojaška odlika, morda sem se mu pa zdel premalo pomemben, da bi se z menoj razgovarjal.

V družbi s ponosnim črnim polkovnikom.

A poznala sva se oziroma vsaj jaz sem dobro vedel zanj. Poznam njegove brate in njihove družine; vsi živijo v pomanjkanju. Otrokom celo precej pomagam, saj so v glavnem bistre glave in v šoli napredujejo, zato jim pri šolnini popustim, jim darujem kak zvezek ali birome. Ko sem iskal, kako bi iz polkovnika le izvlekel kako besedo, sem se malo pobahal, češ da sem bil tudi jaz vojak, a brez čina, zato ga kot tak očitvidno nisem zanimal. Nekaj mu je pa le ležalo na srcu in to mi je končno povedal. Ko sva prijadrala v pogovoru do njegovih nečakov, mi je z dostojanstvom izjavil: „Vem, vi pomagate mojim otrokom (bratovi otroci so po zairskem gledanju oziroma izražanju tudi njegovi), a vam moram povedati, da prav nobeden ne bo postal duhovnik. Vpisal sem jih že na višjo šolo!“ To njegovo vzvišeno izjavo sem pogladil z dobrodušnim nasmehom in si zraven mislil: Kaj pa kdo ve, kakšne načrte ima Bog s temi otroki.

Ko smo prileteli v Kinshaso in so na letališču zahtevali dokumente ter sem jih tudi jaz vlek el iz žepa, je polkovnik stoje ob meni dejal: „župnika ni treba kontrolirati; kdor potuje z menoj, ne potrebuje kontrole, ker ima vse papirje v redu.“ Mož je imel prav. A vojak je le buljil v moje dokumente, zlasti tudi v moj „celebret“ (cerkveni dokument, da smem maševati), ki je napisan v latinščini, in je potem zadovoljno prikimal, aakar sem se polkovniku lepo zahvalil za posredovanje. To ga je vzpodbudilo k novi pozornosti. Prišli so ga namreč čakati z dvema avtomobiloma. Mož se obrne k meni in vpraša: „Ali imate prevozno sredstvo?“ – „Nimam, a nikar ne skrbite, bom že kako prišel, saj mesto ni tako daleč.“ Ponudil mi je enega od avtov s šoferjem. Res je bilo treba porivati, da smo vozilo spravili v pogon,

a potem je le steklo. Kajpada sem se polkovniku za njegovo dobrotno naklonjenost zahvalil.

Na prokuri -- pravi Babilon.

Okrog ene velikih miz, okrog katerih se zbirajo misijonarji za okrepcila, smo sedeli in si izmenjavali vesti, govoreč v različnih jezikih: francosko, lingale, kiswaili, chiluba in kikongo, pa italijansko in angleško ter flamsko; a tudi roke s svojo govoricico so včasih prišle v poštev. Vsak se je ukvarjal s kakim problemom: s potnimi listi in vizami, z iskanjem ali čakanjem poleta, jaz s svojim problemom rezervnih delov za misijonski električni generator. Ob teh srečanjih smo prihajali v stik s svetom, posebno pa z našim ljubim Zairom. Zraven mene je nekoč sedel Zairec, trapist, z obrito glavo in z zelo zategnjnim govorjenjem. Potovati mora v Kenijo na srečanje predstavnikov trapistovskih samostanov v Afriki. Tožil je, da sta v njegovem samostanu le dva Zairca, ostali da so Francozi, pa da imajo sicer veliko poklicev, a se spričo malce prestrogega reda Afričani z razigranim značajem kmalu premislijo in zapuste njihove vrste. Drugič sem sedel zraven misijonarja iz Mehike, ki je bil ves ogorčen. Tisti dan, ko sva se pogovarjala, bi moral že biti v Zambiji za vodstvo duhovnih vaj, pa je še vedno v Kinshasi, ker ni letala na razpolago; mož sicer deluje v Keniji. Večja skupina črnih salezijanskih semeniščnikov se mora vrniti v Kongo, od koder so prišli, ker njihove vize niso v redu, pa se potihoma jezijo, preklinjajo Mubuta in njegovo državno upravo in Zaire sploh, čeprav se zavedajo, da v njihovem Kongu ni nič boljše. Ko nam tožijo o vsem tem, pričakujejo vsaj naše pomilovanje, katerega dobrohotni misijonarji delijo na široko. Debeli flamski pater veselo pomežikuje, ko nam pripoveduje, kako je bil povabljen v višje kroge na kosilo pri družini vladnega ministra svoje dežele. Njegovo ženo je poznal še kot majhno deklico pri učenju katekizma. Zdaj ga je povabila, da bi pregledal šivalne stroje v dveh ali treh njihovih šolah kot specialist za te reči, pa je v več velikih aulah našel same „mrtvake“, kajti vse na strojih je bilo pokvarjeno in polomljeno in vse, kar je mogoče odstraniti in odnesti, je manjkalo.

O krutosti domačinov.

Neki Poljak, ki je pred časom deloval z menoj v Lukoleli in je bil zdaj špiritual v nanovo ustanovljenem lazaristovskem filozofatu v Kinwenzi blizu Kinshase, mi je pripovedoval, kako znajo biti domačini kdaj kruti. Eden od njihovih bogoslovcev je padel v roke roparske tolpe in bil celo ranjen, a ko je začel klicati na pomoč, so ga sobratje čuli, prihiteli in rešili. Uspelo jim je ujeti najmlajšega člana razbojnikov. Ko so ga pripeljali na misijon, so hoteli črnici (delavci in sosedje) po svoje z njim obračunati. Kako? Ženske naložijo oglje v likalnike in z njim polikajo hrbet ujetnika. Moški, ki pri tem z bučnim smehom pozdravljajo mučenje, nalijejo potem nesrečnežu v ušesa petroleja. Ko se bo te iztrgal iz njihovih rok in se pognal v tek, se bo po dobrih 50 m teka zgrudil, najverjetneje v kakem smetišču ob robu ceste. Us-

„Zairški mašni obred je poln narodnih plesov. Pred „Slavo“ tudi duhovnik s kadičnico zapleše okrog oltarja. Seveda belci nismo prav spretni. Tako naš kot njihov ples pa je v božjo slavo“, je zapisal Pačnik.

miljenja ne poznajo, če nesrečnež ni povezan z njimi po rodnih vezeh. No, tokrat se to ni končalo na povedani način. Nesrečnež je bil mladoletnik in je tudi dobro vedel, kaj ga čaka, zato je jokal in prosil misijonarja, naj se ga usmili, naj ga ne izroči rojakom. Fant se je misijonarju zasmilil in se je zavzel zanj. Namesto da bi ga mučili, so ga ljudje vlekli na policijo, kjer je mladoletni ropar vso tolpo izdal. Potem so ga pustili na svobedo.

Tudi misijonarja so prevarali.

Jaz se ob problemu nadomestnih delov nisem mogel postavljati s pripovedovanjem takih stvari. Ko sem šel v mesto kupovat potrebne stvari, sem skušal biti kar najbolj previden, naravnost oprezen, ker sem slutil, da bi me mogel kdo ogoljufati. Pa so me le skušali prevarati, in sicer s tem, da so mi prodali mojstersko zavite rabljene dele, namesto novih. Ko mi je prodajalec te dele zamenjal z novimi, se mi je zvito posmehoval. In ta njegov posmeh mi ni dal miru. Ko sem na prokuri vse to privlekel v mojo sobo, sem začel vse kupljeno skrupulozno pregledovati, in glej ga spaka, prodajalec mi je eno serijo nadomestnih delov dal napačno, ki našemu aparatu ne služi. Ne le gmotna izguba, ampak tudi užaljeni ponos me je podžgal, da sem šel takoj nazaj in ubral staro pesem, radi katere rečejo človeku, da je nesramen:

Zahteval sem šefa, ki je neki Belgijec. Niti ga niso poklicali, ampak so mi takoj izročili prave, zahtevane nadomestne dele.

Kakšne oblastnike imamo v Lukoleli.

No, to je Kinshasa in ta je daleč od nas. Lukolela je v primeri s Kinshaso malo naselje. Toda tudi tukaj ne manjka dogodivščin. Lukolela je upravno „Zone“, kar bi v Sloveniji odgovarjalo občini. 24. novembra smo obhajali 10-letnico, odkar je bila v to povzdignjena. Kot državna oblast je tu takozvani komisar. V teh desetih letih smo doživeli že sedem izmenjav tega oblastnika. Ta, ki je sedaj, se je po 5 mesecih zasliševanja ponovno vrnil. Za koliko časa? Kdo bi vedel!

Ko je bil ta komisar pred dvema letoma nastavljen pri nas, je ustanovil neke vrste ljudsko stražo, sestavljeno iz samih mladih fantov, ki naj bi, posebno ponoči, vzdrževali red v naselju. Ti, ki so bili za to službo izbrani, so bili sami podleži. Cele dneve in noči so prežali na ljudi, pregledovali dokumente. Dogajalo se je, da so kako noč obkolili hišo, ljudi prebudili in vse prekontrolirali, če kdo morda še ni plačal osebne davka. Vedno se je taka kontrola nehala s pretepanjem in terjanjem gotove vsote, dočim so bile vse kokeši pri hiši itak takoj zarobljene. Ubogo ljudstvo! Nešteto krat sem moral poseči vmes, da sem zaščitil vsaj te, ki so naši delavci ali kako drugače tesno povezani z misijonom. Za ostale si seveda nisem vedno upal v kostanj po žerjavico, ker bi potem tudi moral vedno tičati na upravi Zone. Čutili smo, da tako v nedogled ne more iti. In res, počilo je! Nekega večera se je neki fant uprl nadlegovanju teh „stražarjev“, ki smo jim nadeli ime „kader“. Začel se je pretep na cesti. Ljudje so posegli vmes in razjarjene pomirili. Mislili so, da je stvar končana. Toda, ko je poraženi kader odhajal, je fantu za slovo s kolom prisolil tako zaušnico, da se je 23 letni mladenič zgrudil. Ljudje so fanta ponesli v bolnišnico na misijonu, a zaman, fant je imel zdrobljen tilnik in je umrl. Ljudje so se ogorčeni podali za ubijalcem. Njegovo kočo so našli prazno in so jo takoj zažgali, nato pa še nekaj bližnjih koč, med njimi tudi eno zidano in s pločevino pokrito. Kdo bi si upal posegati v njihov brez Edino oblast bi mogla in morala ta nered preprečiti. Ubijalec je bil med tem že na varnem v sosednjem Kongu, onstran veletoka. Zjutraj so ljudje nesli truplo na urad. Komisar je plačal krsto in stvar je bila končana. A med ljudmi je vrelo.

Divjanje „kadra“.

Nekaj mesecev kasneje je neki državni uradnik zagrešil tale greh: Pri mladem lovcu si je vzel divjačino in se z njim dogovoril, da mu jo plača in naj torej pride iskat dogovorjeno v pisarno. Nekaj dni kasneje fant res gre po denar. Tedaj se uradnikovo obličje satansko spremeni. Začne kričati nad fantom, češ kako si sploh upa stopiti v njegovo pisarno brez povabila in to celo v delavni obleki. Uradnik pokliče kader, katerega voditelj je bil tedaj komisarjev sin. Ti so na fanta navalili s koli in ga premlatili. Krik „saj je mrtev“ je povzročil, da se je kader umaknil. Prišli so fantovi domači, pobrali nezavestnega in

Na obisku pri domačem zdravniku. To niso čarovniki, ki zdravijo s čaranjem, plesi in klicanjem duhov. Domači zdravnik pa zdravi z zelišči. Na sliki vidimo „tata Munisa“, ki je bil zvito kost spravil v normalni položaj in zdaj pregleduje, kako se je roka pozdravila.

Šli z njim na pot dva dni hoda do naše bolnice. Sestre so ga končno prebudile iz nezavesti, a ugotovile, da ima mladi družinski oče pokvarjeno hrbtnico, tako da je bil spodnji del telesa paraliziran. V bolnico so prišli njegova mati, njegova mlada žena z majhnim otročičem v naročju in nekaj drugih scrodnikov in mu stregli v upanju, da se mlademu možu zdravje povrne. Mi pa smo vedeli, da je njihovo upanje prazno. Na njegovem stegnu se je pokazala velika rana, ki se ne zaceli radi preslabega krvnega obtoka, nastopilo bo gnitje in gotova smrt. Tako je tudi bilo.

Teško je za misijonarje.

Misijonarji smo Cerkev, ki mora biti povsod navzoča, poučevati, opominjati, trpeti s trpečimi. Pri zaščiti ljudi imamo vsaj tu misijonarji nekaj vpliva pri oblastnikih in ga uporabimo. Ne moremo si pa privoščiti stvari, ki si jih morejo domačini, ki bi si jih mogel privoščiti črni, domači duhovnik. Misijonarjeva prednost v naših krajih je v tem, da skuša ohranjevati možnost dialoga z državnimi predstavniki, ki čutijo do njega neke vrste spoštovanje, toliko bolj, če opazijo, da

ima beli misijonar črnce rad in da se zanje poteguje, ki nima imperia-
lističnih tendenc, ki jih kaj hitro prisodijo belcu. Misijonar mora zelo
paziti, o čem govori in se izraža, celo na svoje domislice in šale, kajti
njihov ponos in preobčutljiva črna polt sta hitro ranjena. Misijonar,
ki mu uspe pridobiti zaupanje oblastnika, bo imel velik vpliv nanj
in oblastnik ga bo rad poslušal. A da bi se misijonar spustil v borbo
z oblastjo, tega si ne more privoščiti, posebno če ni domačin. Domači
duhovnik bolj ve, kje so stične točke in kako daleč sme iti v odnosu
do domačih oblastnikov.

Smrt v misijonarjevem naročju.

Tole se je tuči zgodilo prav te dni v naši Lukoleli. Žena kakih
25 let je s svojim možem prišla v našo bolnico; na ustnih je imela pene.
Naš najstarejši misijonar, ki je bolniški kurat, je bil prav tedaj v bol-
nici. Niso še dobro povedali, kaj je ženi (in se je videlo, da nekaj
prikrivajo), ko je mlada žena omahnila staremu misijonarju v naročje
in izdihnila. Šele tedaj so nam povedali resnico. Do tedaj žena ni mogla
zanositi (kar je za črnko sramota), pa jo je neki čarovnik zvalil na
svoj čarobni napoj. Namesto nosečnosti se je znašla v naročju bele
žene, s koso. Sorodniki so se pognali za čarovnikom, da bi ga prijeli,
a on se je zatekel v zapor, da se reši pred njihovim besom. Nesrečno
ženo, ki je tako hrepenela po materinstvu, so pokopali. Vsi smo čakali,
kaj bo zdaj s čarovnikom. Po zakonih bi moral iti na sodišče v Mban-
dako kot kriv zločina. A morilec je našemu komisarju položil na mizo
5.000 zaircev in vse je bilo pozabljeno. Še naprej bo mož s svojim
napojem napajal svoje pacientke.

Zgodba z mrtvecem in misijonarjeva intervencija.

Ta teden sem šel v vojašnico, kjer smo dogovorno z civilnimi in
vojaškimi predstavniki izvolili več odbornikov novoustanovljene farne
bazične skupnosti. Ta je že šesta v župniji, kjer župnikujem, a v sredi-
šču kraja. Ko smo čakali kristjane, ki so drug za drugim počasi kap-
ljali, smo doživeli nekaj posebnega. Gruča ljudi se je bližala kasarnam.
Naenkrat sem opazil med njimi velikansko krsto, ki smo jo prav tisto
jutro naredili na misijonu za nekega utopljenca, ki so ga po štirih dneh
potegnili iz vode. Vse krste, ki jih imamo na misijonu na zalogi, so
bile premajhne, tako je mrlič nabrekli. Krsto izrednih mer je nosilo
šest mož, ki so se pri tem zaganjali, trzali sem in tja in naenkrat kre-
nili s ceste ter se ustavili za kasarnami nedaleč od nas. Poleg mene
je stala gruča vojakov, njih poveljnik in naš komisar. Vsi smo mogli
videti, kako so se ljudje s krsto zaganjali v hišo nekega vaščana, kako
pobesnela množica, ki je obkrožala krsto, meče kamenje in kako so
celo s sekiricami začeli razbijati ilovnate stene. Nobeden od oblastni-
kov ni reagiral. Zame je bilo pa vsega tega le preveč in sem posegel
vmes. Postavil sem se pred hišo, ljudje so nehali napadati, da ne bi
mene poškodovali. Začel sem jim prigovarjati, naj opuste to neumno
divjanje in mrtvega pokopljejo. Bila je prava borba med menoj in
ljudmi. Končno so se le dali pogovoriti in so krsto z zelo zaudarjajo-

čim truplom položili na tla. Poskušal sem zamenjati nosilce krste, hoteč pripraviti omamljeno množico, ki se je napila manjokinega žganja in vdihavala mbangi (vrsta hašiša), da naj krsto spočiti nosilci zadenejo na rame in jo nesejo na pokopališče. A nihče se ni ponudil za to. Tako so krsto spet pograbili tisti, ki so jo nosili, a ta se je pri tem zavrtela in padla z mrtvecem na tla. Videl sem, da je prvi nosilec spotaknil soseda, da je s krsto padel. Trdo sem ga pograbil in čeprav se je branil, mu ni uspelo, da bi se me rešil. Ljudje, ki so organizirali to neokusno dogajanje, so uvideli, da tako ne morejo več naprej, so si spet naložili krsto in jo odnesli, da mrliča le pokopljejo. Ko sem se vrnil v prejšnjo družbo, sem skušal biti miren, kot da se ni nič zgodilo. In sem vsem razložil, kako je tako početje proti pieteti, zlasti pa tudi, kako je to nevarno za javno zdravstvo, saj je pokojni že povsem razpadal in bi moral biti takoj pokopan.

S tem pa stvar le še ni bila končana. Zakaj so plesali z utopljenecem na naselju? Pred odhodom na pokopališče so pogrebci zavili k čarovniku. Ko je ta zadovoljno spravil kokoši in denar, ki so mu ga za njegovo vedeževanje odšteli, je začel klopčič zamotavati. Seveda mu je bilo pod čast povedati tako enostavno stvar, da je revež pač padel v vodo in pri tem utonil. Tako bi opravili pri misijonarju, če bi se zatekli k njemu. Pa ne! Čarovnik si je tole izmislil: „Trije ljudje imajo krokodila, ki so ga poslali nad pokojnika, ko se je v drvaku vozil po reki“. Seveda tega krokodila nihče ni videl, kajti v naših vodah jih več ni. A čarovnik je razlagal, da je bil to pač nevidni krokodil, ki je pokojnika potegnil v vodo in ga tako usmrtil. Ljudje so bili nad čarovnikovo razlago navdušeni in so se lotili iskanja lastnikov krokodila. Najprej so cel dan krepili svoje moči z manjokinim žganjem. Drugi dan so šli v precej oddaljeno vas Ipando, kjer žive ljudje iz rodu Basengala, kjer naj bi bili lastniki krokodila. Naleteli so na očeta in sina, ki sta v gozdu sekala drevje. Zgrabili so očeta in ga začeli pretepati in mučiti, in zvečer, preden so prišli z njim v našo vas, so se odločili, da ga peljejo na Zono, a so mu preje nalili petroleja v ušesa. Ko so reveža pritirali v tem stanju pred vojaškega poveljnika, je mogel le še izustiti: Nisem bolan, ubili so me... in je izdihnil. Seveda je vojak te štiri „junake“ takoj dal vreči v zapor. Celo noč so se vrstila zasliševanja in zjutraj je bil zapor prepoln. Komisar, največja avtoriteta v Lukoleli, je bil zjutraj v zadregi, kajti po zakonu bi on moral poskrbeti za pokop ubitega in plačati vse stroške s tem v zvezi. Pa si je takole pomagal v svoji zvitosti: Navsezgodaj zjutraj je poslal na misijon poslanstvo s pismom, v katerem pravi, naj misijon mrtvega pokoplje kot krščansko delo usmiljenja. A župnik ni šel na komisarjeve limanice in se je poslanstvo moralo vrniti h komisarju z negativnim odgovorom, češ, če bi pokojni umrl ubog in v pomanjkanju, bi misijon takoj priskočil na pomoč in za pogreb poskrbel. Tako pa to pristoji sedaj civilni oblasti. Pa tudi sedaj komisar ni za to izdal niti beliča, ker so sorodniki umrlega poskrbeli za vse. Vsi tisti pa, ki so jih zaprli, so že na svobodi. Z denarjem se pri nas doseže vse. Komisar jih je osvobodil, čeprav je bilo očitno, da so morilci.

P. KETIŠ OFM NA POTOVANJU

(Iz pisma afriškega misijonarja.)

„Mir in vse dobro, vsi prijatelji misijonov!

Ustavil sem se tu v Švici, da sem dal razviti posnetke za diapozitive in izdelati nekaj slik, da Vam jih pošljem.

Iz Kandeja sem se poslovil na Veliko noč, še preje sem pa v Santeju še krščeval. Tudi sem zadnje dneve pred odhodom še to in ono pomizari; in takoj stroje odpeljal k p. Milanu Kaduncu.

23. aprila, kakor je bilo predvideno, sem odletel k p. Hugonu Delčnjaku OFM v Centralno-afriško republiko in po napornem potovanju dospel v njegov misijon Kandogo, kamor se more priti le po splavu, potem si pa na daljavo 100 km povsem odtrgan od sveta, tudi od mesta Mobaye.

V teh krajih mora biti misijonar res vse. Da ni bolnišnice, je še razumljivo. A na vsem tem prostranem področju ne boš našel niti enega bolničarja. Če kdo na smrt zbolí, se nima nikamor zateči po pomoč. Tukaj človek res doživi resničnost pregovora: Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal. Ves čas, kar sem bil pri Hugonu, sem mogel ugotoviti, da je ta misijonar moral dobršen del svojega časa posvetiti obvezovanju ran in delitvi zdravil.

Ob vsem tem delu je imel še sveto birmo: bilo je 250 birmancev. Cel teden sem preživel z njim in škofom na potu od vasi do vasi; škof je birmoval, p. Hugo pa je lovil čas, da je zdravil ljudi.

Od 16 postojank njegovega misijona so le štiri zidane, druge so pa, kot jo vidite eno na sliki; v nekaj vaseh je sveto opravilo kar pod drevesom.

Ob vsem tem boste razumeli, da sem se odločil, pridružiti se p. Hugonu za nekaj let mojega prihodnjega misijonskega življenja in delovanja, pač dokler mi bodo leta in zdravje dopuščala. Upam pa, da se bo našel še kdo, ki nama bo prišel na pomoč v te zapuščene kraje.

Ob koncu tega revnega prikaza mojih doživetij pri sobratu Hugonu v skromni besedi in s slikami se obračam na vse misijonske prijatelje s prošnjo, da priskočite na pomoč p. Hugonu s pošiljanjem zdravil ali z darovi zanje, saj jih more kupiti v kraju Bangui.

Posebno velika pomoč pa bi bila, če bi se našli dve osebi, ki bi sprejeli tukajšnje preprosto življenje in bi razbremenili p. Hugona v službi bolničarja ali bolničarke.

Prijatelji misijonov boste tudi razumeli, zakaj p. Hugo ne najde časa, da bi se v pismih razpisal o problemih svojega delokroga. Poleg tega je tudi poslovanje pošte silno negotovo in neredno. Ko me je p. Hugo prišel iskat na letališče v Bangui, sva šla skupaj na pošto. Ali si morete misliti, da so naju povabili v stranske prostore, nama dali vrečo za kraj Mobaye in sva pobrskala po pošti za misijon! Toda ta privilegij si moreš privoščiti le, kadar prideš v Bangui, to se pa zgodi le dvakrat ali trikrat na leto. Toliko za danes.“

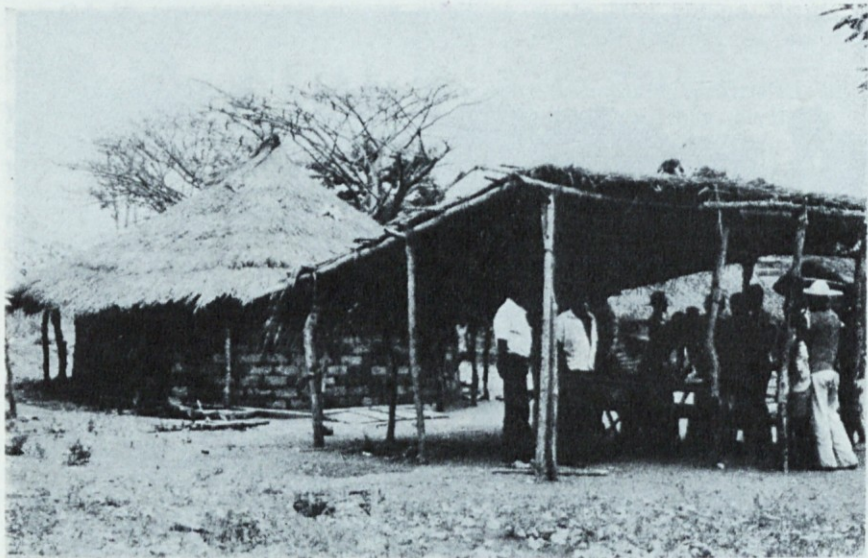

Na misijonu p. Hugona Delčnjaka CM je pogosto treba preko rek s pomočjo splavov, podobno kot na Madagaskarju. Pa tudi po suhem je težko potovati, ker se ti avto kar nenekrat pogrezne v blato, kot se je to zgodilo Hugonovemu vozilu; misijonar išče kamenje za podlaganje.

Slika Hugonove cerkve v Kandogo, ki jo je p. Ketiš zunaj in znotraj preslikal, ko je bil pri Hugonu, ni pa dela mogel končati, ker je zmanjkalo barve... Spodaj primer podeželskih podružnic na Hugonovem misijonu.

P. Ketiš obhaja pred odhodom iz svojega misijona. Spodnja slika pa ga kaže kot mizarja na strojih, ki jih je potem odpeljal h slovenskemu sobratu p. Milanu Kaduncu, ki je še ostal v Togu.

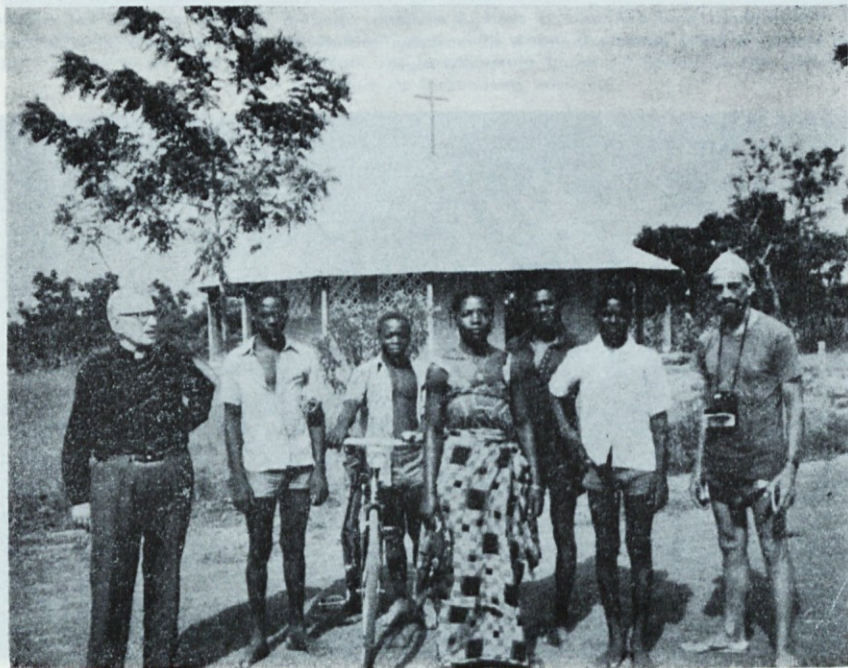

K gornjemu pismu je misijonar p. Hugo Delčnjak že kar pripisal naslov obeh misijonarjev, pač v sladkem prepričanju, da se p. Ketiš po dopustu v domovini zares vrne v Centralno-afriško republiko k njemu in da bosta oba skupaj še bolj uspešno zaorala med dobrim, a še malo pokristjanjenim prebivalstvom te nerazvite afriške dežele.

Njun naslov je torej: P. Hugo Delčnjak, p. Evgen Ketiš, Mission Catholique, Mobaye 7, RCA, Africa.

Nič se ne žudimo, da je p. Hugo, skupaj s p. Ketišem prišel na idejo, da bi mu prihitel v Afriko pomagat kdo ali katera, najbolje kajpada dva, in bi prevzela bolničarsko ljubezensko poslanstvo na področju misijona. Saj vidita, kako na primer na Madagaskar odhajajo laiške misijonarke in misijonarji vsaj za nekaj let dela v pomoč misijonarjem. Zakaj ne bi mogli dve bolničarki iz domovine za nekaj let oditi tudi v sredo Afrike, da bi misijonarja mogla ves svoj čas uporabiti za oznanjevanje evangelija in gradnjo Cerkve, med tem ko bi Kristusovo ljubezen potrebnim tamkaj delili laični misijonarji? Po večini afriških dežela potrebe kličejo po tovrstnem misijonskem sodelovanju! „Src svojih ne zakrknite, ko božji klic zaslišite!“ svetuje psalmist in mladi naj pomislijo z sv. Avguštinom: „Če so zmogli ti in te, zakaj ne bi zmogel jaz...?“

P. Ketiš na področju svojega misijona v Togu ob obisku našega urednika.

MISIJONSKA DIJAŠKA ZVEZA

Misijonski simpozij v Tinjah na Koroškem je imel za geslo svojega razpravljanja „Mladina in misijoni“, pač zato, ker je hotel poudariti, da misijoni prihodnosti zavise od tega, kako bo mladina zavzeta za misijonsko delo Cerkve. Mladina je bodočnost, tudi misijonska bodočnost. Če uspemo mladino ogreti za misijone, bodo v bodočnosti misijoni cveteli, v kolikor zavisi to od človeškega elementa. Če bodo misijoni cveteli, bo tudi Cerkev rasla, bo delo za zveličanje človeštva uspevalo. Gotovo je namreč, da v tem primeru tudi božji element ne bo izostal.

Na simpoziju samem je bilo prav za prav o odnosu mladine do misijonov le malo govora, če izvzamemo zelo konkretno vprašanje, kako morejo mladi sodelovati na samem misijonskem polju kot laiški misijonarji. Salezijanec dr. Alojzij Slavko Snoj je v svojem predavanju skušal odgovoriti na vprašanje o vrednotah v očeh današnje, posebno slovenske mladine, lazarist Franc Šodja pa je v predavanju o praktičnem oblikovanju misijonskih poklicev v drugem delu že bolj na široko govoril o laiških misijonarjih, ki izhajajo pred vsem iz mladinskih vrst. V poročilu o misijonski delavnosti na Koroškem je vodja tega dela Jože Kopeinig poudaril, da mu manjka sodelovanje mladine, za kar pa mislijo tamkaj ustanoviti mladinske misijonske krožke. Tudi je bilo na simpoziju povedano, da so slovenski škofje malo prej ustanovili „Misio“, cerkveni organizem v pospeševanje laiških apostolov, tudi misijonarjev. Misijonski simpozij je na drugi dan njegovega delovanja obiskala skupina misijonsko zavzete slovenske mladine iz domovine. Kot nekaka posledica misijonskega simpozija je v koroškem „Misijonskem listu“ njega urednik ponovno povabil koroško mladino, da se zanima za misijone in pri misijonskem delu sodeluje, pred vsem v okviru koroških mladinskih misijonskih krožkov, ki naj se ustanove.

V poročilu oziroma predavanju našega urednika na Misijonskem simpoziju je bilo poudarjeno kot svetla točka predvojnega, posebno pa medvojnega slovenskega misijonstva v domovini Misijonska dijaška zveza. Ta organizacija študirajoče slovenske mladine je primer, kako se ta more posvečati misijonskemu študiju in sodelovanju že v študijskih letih in potem v začasnih laiških misijonskih poklicih, če že ne kot stalni misijonarji. Morda bo poročilo o tej Misijonski dijaški zvezi temu ali onemu misijonskemu pobudniku v oporo pri snovanju mladinskih misijonskih krožkov.

V prvem delu navajamo iz „Vestnika Misijonske dijaške zveze“ (MDZ), kako je do te organizacije prišlo, v drugem delu ponatiskujemo njena pravila, v tretjem pa navajamo nekaj podrobnosti iz njenega življenja in delovanja.

USTANOVITEV MISIJONSKE DIJAŠKE ZVEZE

V svoji prvi številki o tem „Vestnik MDZ“ takole poroča:

„Sredi prve svetovne vojne se je začelo med Slovenci živahnejše misi-

jonsko življenje, ki je poganjalo iz našega naroda vedno nove bilke in cvetove dejstevovanja, tako da so to dobo nazvali dobo slovenske misijonske pomladi, ki je obetala rojevati bogate sadove. Vendar pa so vsi misijonski delavci čutili, da našemu misijonstvu še marsikaj manjka; zlasti so vsi spoznavali, da manjka tista trdna podlaga, ki jo daje le globoko zakoreninjena misijonska miselnost dijaštva in razumništva sploh.

Zato je skušala misijonska akcija prodreti tudi v ta vodilni sloj naroda. V ta namen je že pokojni profesor dr. Lambert Ehrlich marsikaj začel. Leta 1930 je zbral v Ljubljani mednarodni akademski misijonski kongres (VII. CIAM), ki je bil desletje pač največja in najpomembnejša misijonska prireditve v naši domovini. Isti je ustanovil tudi prvi akademski misijonski krožek, imenovan po Baragu „Baragov krožek“, in je prirejal za akademsko in srednješolsko mladino razne misijonske tečaje in študijske dneve, da ne omenjamo njegovega misijonskega dela med bogoslovci in duhovniki. Njegova velika želja je bila, da se ustanovi neka misijonska dijaška organizacija, ki bi stalno in načelno širila med dijaštvo in razumništvo zdravo misijonsko miselnost. O svojih željah in načrtih se je večkrat razgovarjal z različnimi misijonskimi sodelavci in jih vzpodbujal k delu med dijaštvom.

In ne zaman. Okrog leta 1940 je iz Grobelj pri Domžalah začelo uredništvo „Katoliških misijonov“ prvo večjo akcijo v tem smislu. Pošiljalo je različnim dijaškim skupnostim okrožnice z navodili in gradivom za ustanavljanje in življenje dijaških misijonskih študijskih krožkov. Istočasno je v mesečniku „Katoliški misijoni“ objavljalo sestavke o odnosu dijaka in razumnika do misijonstva.

Ta akcija je bila splošno lepo sprejeta in mnogokje so začeli s študijskim delom v kroških, drugje pa so krožke še snovali.

Po razpadu Jugoslavije se je uredništvo „Katoliških misijonov“ preselilo v Ljubljano in tu po kratkem premoru začelo z obnovljeno akcijo. Sodja Franc, duhovnik Misijonske družbe, je napisal brošuro „Dijaštvo in misijoni“ (86 strani), ki jo je uredništvo razmnoženo izdalo v dveh nakladah in jo gratis razposlalo vsem veroučiteljem in vzgojiteljem dijaške mladine, poslalo pa jo je tudi posameznim že obstoječim dijaškim misijonskim krožkom. Ob enem je ustanavljalo zlasti po Ljubljani še nove krožke med dijaki in dijakinjami ali dajalo pobudo za to. Stari in novi krožki so imeli za predmet študija pred vsem imenovano brošuro.

Med tem pa se je začela tudi akcija za splošni dvig misijonske miselnosti in dejavnosti slovenskega naroda. V mesecu januarju se je vršil pripravljani tečaj za ožji krog misijonskih delavcev, v februarju pa se je vršil širši tečaj, ki je obsegal 16 predavanj predvsem načelno misijonske vsebine in se ga je udeleževalo okrog 40 duhovnikov s škofom na čelu. Na tečaju je bilo mnogo govora o širjenju misijonske misli med dijaštvom in razumništvom; o tem vprašanju je bilo tudi posebno predavanje. Na koncu tečaja je škof dal namesto resolucij misijonskim delavcem nekatera naročila, med drugim tudi to, naj se takoj začne s pripravami za ustanovitev Misijonske dijaške zveze.

Uredništvo „Katoliških misijonov“ je temu pozivu sledilo in ustanovilo trojno pripravljano jedro: krog 8 do 10 duhovnikov, zastopniki moških krožkov in zastopnice ženskih krožkov. Na skoraj tedenskih sestankih so ta tri jedra obravnavala vse, kar je bilo potrebno za zdravo življenje že obstoječih

krožkov, katerih število je med tem zraslo že na 20, in pa za sestavo pravil Misijonske dijaške zveze in nje ustanovitev. O obliki nove organizacije so se vršila tudi posvetovanja s pravnim in organizatornim strokovnjakom, univ. prof. dr. Alojzijem Odarjem, ki je dal nekatere bistveno pomembne nasvete. Krožki so vso akcijo zaupali posebnemu Marijinemu varstvu, ko so se v mesecu maju z versko in zunanjo slovesnostjo posvetili Brezmadežnemu Marijinemu Srcu, obenem so pa svoje člane hoteli misijonsko čim bolj izobraževati, da bi nova organizacija ob ustanovitvi že imela vsaj nekaj temeljito podkovanih članov za vodstvo posemeznih krožkov in celotne organizacije. V ta namen so se vršili v času počitnic ideološki tečaji in misijonska šola, posebej za fante in posebej za dekleta, ki se je zaključila z izpitom.

Med tem so priprave za ustanovitev organizacije že dozorele in trojno pripravljajno jedro je naprosilo škofijsko vodstvo Družbe za širjenje vere, da sprejme nameravano misijonsko organizacijo pod svoje okrilje kot del Družbe. Prošnji je bil priložen osnutek pravil, ki naj bi ga DŠV predložila Ordinariatu v potrjenje in obenem zaprosila za ustanovitev Misijonske dijaške zveze. Dne 21. avgusta 1943 je DŠV odgovorila s temlem dopisom: „Zastopnikom misijonskih dijaških krožkov v Ljubljani. — Na prošnjo naslova z dne 6. julija 1943 sporočam, da škofijsko vodstvo Družbe za širjenje vere z veseljem sprejme pod svoje okrilje nameravano Misijonsko dijaško zvezo. — Dr. Tomaž Klinar, t. č. predsednik DŠV za ljubljansko škofijo.“

DŠV je nato predložila osnutek pravil v pretres škofijskemu misijonskemu svetu, ki je osnutek z malimi spremembami odobril, nakar je DŠV pravila predložila škofijskemu ordinariatu v Ljubljani v potrditev.

V odgovor je DŠV prejela od ordinariata dne 14. oktobra sledeči dopis z dne 13. oktobra 1943:

„Škofijskemu odboru Družbe za širjenje vere v Ljubljani.

V pregibu vračam potrjena pravila Misijonske dijaške zveze v ljubljanski škofiji z željo, da bi Bog po priprošnji Kraljice apostolov bogato blagoslovil to zvezo in ji pridružil veliko število dijaštva.

Pozdrav in blagoslov!

Škof: Gregorij Rožman, l. r.“

PRAVILA MISIJONSKE DIJAŠKE ZVEZE

Značaj in namen.

Člen 1. — Misijonska dijaška zveza v ljubljanski škofiji je ustanova Družbe za širjenje vere, v katero se dijaki ljubljanske škofije združujejo z namenom, da s študijem misijonstva sebe in vse dijaško okolje prepoje z misijonsko miselnostjo in tako ustvarijo pogoje za sodelovanje slovenskega izobraženstva pri misijonskem delu Cerkve.

Člen 2. — Vsa imovina Misijonske dijaške zveze ima značaj cerkvene imovine.

Člen 3. — Misijonska dijaška zveza v ljubljanski škofiji je posvečena Kristusu Kralju, Kraljici misijonov in sv. Frančišku Ksaveriju.

Članstvo in organizacija.

Člen 4. — Dijaki vstopijo v MDZ, ko se vpišejo vanjo in se zavežejo,

Ob misijonskem tečaju MDZ v Marijanišču I. 1943. V prvi vrsti v sredi škof dr. Rožman, ob njegovi levi kasnejši škof Jože Pogačnik; na škofovi desnici Ladislav Lenček, med ostalimi je viden tudi Franc Sodja. Predsednik moške podzveze visokošolec Silvester je tretji na desni strani.

da bodo točno izvrševali dolžnosti organizacije, ter izjavijo, da poznajo namen in nalogo MDZ in da so pripravljeni zanjo delati.

Člen 5. — Misijonska dijaška zveza vrši svoj apostolat po svojih lastnih krožkih, pa tudi po misijonskih krožkih drugih organizacij, v kolikor te to želijo.

Člen 6. — Krožki MDZ se organizirajo po šolskih in vzgojnih zavodih.

Člen 7. — Misijonska dijaška zveza ima dve podzvezi: moško in žensko.

Člen 8. — Vsaka od podzvez ima tri odseke: akademskega, višješolskega in nižješolskega. V akademski odsek spadajo akademiki, v višješolskega dijaki višjih razredov srednjih šol in dijaki srednjim podobnih šol, v nižješolskega pa dijaki nižjih razredov srednjih šol in dijaki meščanskih šol.

Člen 9. — Vsak odsek sestoji iz študijskih krožkov. Višješolski in nižješolski odseki naj imajo na vsakem zavodu vsaj po en krožek.

Člen 10. — Kjer je mogoče, ima vsak krožek svojega duhovnika, ki zastopa pri krožku Družbo za širjenje vere, nadzoruje delo krožka, navdušuje zanj in pomaga pri njem.

Organi.

Člen 11. — Organi MDZ so odbori in občni zbori.

Odbori.

Člen 12. — Najvišji zvezni organ je zvezni odbor. Temu sta podrejena cba podzvezna odbora, temu odsekovna odbora, tem krožkovni odbori.

Člen 13. — Zvezni odbor sestoji iz 8 članov: predsednika, strokovnega vodja, tajnika in blagajnika ter predsednika in predsednice pa tajnika in tajnice moške in ženske podzveze. Predsednik in strokovni vodja sta vedno duhovnika, tajnik in blagajnik lahko neduhovnika. Vse štiri imenuje škofijsko vodstvo DŠV.

Člen 14. — Podzvezna odbora sestavljajo predsednik, tajnik in blagajnik ter predsedniki vseh treh odsekovnih odborov.

Podzvezni predsednik, tajnik in blagajnik se volijo na podzveznem občnem zboru z tajnim glasovanjem in navadno večino navzočih članov. Kandidatne liste mora odobriti predsednik zveznega odbora.

Člen 15. — Odsekovne odbore predstavljajo: predsednik, tajnik in blagajnik in predsedniki vseh krožkov odseka, ako odsek ne šteje več kot deset krožkov. Ako pa šteje odsek enajst krožkov ali več, izvolijo predsedniki krožkov iz svoje srede štiri zastopnike v odsekovni odbor. Zastopniki se volijo

Ob misijonskem tečaju dekliške podzveze MDZ tudi v Marijanišču: ob Ladislavu Lenčku sedi zdaj že pokojni škofov tajnik Malavašič; zraven njega predsednica Ruža Kapus, visokošolka.

po občnih zborih krožkov s tajnim glasovanjem in z navadno večino navzočih članov.

Odsekovni predsednik, tajnik in blagajnik se volijo na odsekovnem občnem zboru s tajnim glasovanjem in navadno večino navzočih članov. Kandidatne liste mora odobriti predsednik podzveznega odbora.

Člen 16. — Krožkovne odbore sestavljajo: predsednik, tajnik in blagajnik, ki se volijo na občnem zboru krožka s tajnim glasovanjem in navadno večino navzočih članov.

Člen 17. — Naloga odborov je zlasti v svojem delokrogu skrbeti 1. — da bo imelo vse delo nadnaravni značaj; 2. — da bo članstvo med seboj strnjeno in enodušno pokorno škofom in sv. stolici; 3. — da bodo delovni organi enotni; 4. — da bo vse delo pravilno pripravljeno in se bo hitro in natančno izvrševalo ter vestno nadzorovalo; 5. — da bo točnost pri sejah, sestankih in pri poslovanju sploh; 6. — da se bo članstvo sistematično šolalo v misijonstvu.

Občni zbori.

Člen 16. — 1. — Redni občni zbori vseh edinic se vrše vsako jesen po misijonski nedelji, in sicer višji pred nižjimi; 2. — Občni zbor sklicuje predsednik v sporazumu z odborom nadrejenih edinic; 3. — Sklepčen je, če je navzoče v poslovniku določeno število članov. 4. — Naloge in pravice občnih zborov določa poslovnik.

Štev. 2975. —

Ta pravila potrjujem v smislu kan. 686. — V Ljubljani, dne 13. oktobra 1943.

Gregorij Rožman l. r. škof

TO IN ONO IZ ŽIVLJENJA IN DELOVANJA MDZ

Sežež.

Ta dijaška misijonska organizacija se je ustanovila, ko je bil po uboju „očeta slovenskega misijonstva“ dr. Lamberta Ehrlicha vodja od njega ustanovljene Misijonske pisarne v stolnem župnišču tik za stolnico urednik „Katoliških misijonov“, ki je tedaj, po izgonu iz grobeljskega Misijonišča, živel v Ljubljani. (Uprava lista KM je bila tedaj v posebni hiši lazaristov na Malenškovi ulici med tedanjo žensko bolnico in državno vojaško bolnico.) Misijonska pisarna je postala tudi sedež nove dijaške misijonske organizacije, katera je prinesla vanjo polno življenje. Veliki prostor je bil predeljen na dvoje. V manjšem je delal uradnik Misijonske pisarne, v drugem, ki je bil ves adaptiran misijonsko z zavesami, na katerih so bili pritrjeni misijonski zemljevidi in kjer je bilo nameščenih precej stvari iz misijonskih dežel in misijonskih simbolov, pa je stala pisalna miza vodje pisarne, zraven pa velika miza s številnimi stoli za seje in sestanke. Med obema oknoma je bila obešena velika oljna slika misijonskega škofa Friderika Barage. Dočim so imeli številni krožki MDZ svoje sestanke po šolah, zavodih in organizacijah, je bila pa Misijonska pisarna pozorišče vsega drugega organizacijskega delovanja, predvsem vodstvenega.

Članstvo.

Ob ustanovitvi MDZ je bilo med dijaštvom na podlagi akcije „Katoliških

misijonov" in posebno na podlagi sestavkov Franca Sodja CM, že precejšnje število misijskih krožkov, ki jih je bilo potreba v organizacijo vključiti, kar se je zelo lahko izvedlo. Bilo je pa nekaj krožkov, na primer v Marijinih kongregacijah, ki kot taki niso čutili potrebe, da bi se vključili v MDZ, pač pa so želeli prejemati od MDZ najrazličnejšo oporo za svoje že do tedaj obstoječe misijsko življenje. A član krožka v drugi organizaciji se je kot posameznik mogel vključiti tudi v MDZ.

Glede sprejemanja novincev v organizacijo je dala MDZ sledeča navodila o presojanju kandidata, ie ali ni za sprejem v MDZ: biti mora globoko in praktično veren; imeti mora veliko mero požrtvovalnosti; v šoli mora uspešno napredovati; ne sme biti preobremenjen z delom drugod in ne sme biti posebnec.

„Vestnik MDZ“

V Misijonski pisarni se je kmalu začel izdajati kot razmnoženina „Vestnik Misijonske dijaške zveze“, za katerega je za celo stran izdeloval izvirne lesoreze zdaj pomembni slikar in kritik Marijan Tršar, odtise pa je raznobarvno poslikal predsednik MDZ sam. Izhajal je v kakih 40 izvodih, izšlo pa je le sedem števil na skupno 206 straneh. Vsebina je bila namenjena misijonskemu izobraževanju, programu sestankov na krožkih in organizacijskemu življenju.

Naj navedemo nekaj naslovov člankov: Izobraženci in misijoni — Misijonska akcija in Katoliška akcija — Proč z misijonskim diletantizmom! — Kako občudujejo misijonarje — Naša služba Kristusu Kralju — Pij XI. - misijonski papež — O misijonskih odpustkih — Misijonska knjižnica — Misijonska zdravnica — „Si vis... Če hočeš...!“ — Misijonsko vprašanje v luči sodobnosti — Misijonska dolžnost vernikov — Čudodelna svetinja in misijoni — „Daj mi duše - drugo vzemi!“ — Goreči ali mlačni... — Zakaj Liga malih misijonarjev? — Višja izobrazba v Indiji na katoliških šolah — Pavlovo spreobrnjenje — Kristus in indijsko izobraženstvo — Nekaj o Don Bosku — Vzroki komunizma v misijonskih deželah — Ob prvem misijonskem žrtveniku — Potreba discipline v organizaciji — Dijaki iz misijonskih dežel na evropskih univerzah.

Članki so bili večinoma izvirni spisi, le nekaj malega je bilo prevodov. Pisci člankov so bili med drugimi: Franc Sodja CM, Janez Kopač CM, p. Marijan Valenčak OFM, p. Preac S.J., dr. Ignacij Lenček, Ladislav Lenček CM, Zupan Janez SDB, Dušan Okorn C.M., prof. dr. Mihelčič SDB, idr.

„Vestnik“ je objavljial tudi misijonske pesmi, ki jih je že pred 44 leti napisal tedaj še bogoslovec Vladimir Kos, potem pesem Karla Mauserja, pa Nikolaja Jeločnika, nekaj pa so jih napisali tudi člani MDZ sami, kot salezijanski klerik S. Tratnik, članice Kitajskega krožka, in drugi.

Vodstvo.

Druga številka „Vestnika MDZ“ poroča o imenovanju zveznega odbora z dekretom 2975 škofijskega vodstva DŠV, ki ga je podpisal predsednik DŠV, kanonik dr. Tomaž Klinar. Odbor je bil sestavljen takole: Predsednik Ladislav Lenček CM, strokovni vodja Franc Sodja CM, zvezni tajnik akad. Ivan Kukavica, zvezna blagajničarka akad. Zorka Bartol. Dopolnjevali pa so to vodstvo še štirje drugi, izvoljeni člani MDZ, predsednik in tajnik moške podzveze in

predsednica in tajnica ženske podzveze. Občni zbor moške podzveze je izvolil za predsednika akademika Silvestra Martina, za tajnika srednješolca Lajmiš Florijana, za blagajnika pa Dolenca Jožeta.

Občni zbor ženske podzveze pa je izvolil za predsednico Ružo Kapus in za tajnico Vido Briški, obe akademičarki, za blagajničarko pa učiteljšnico Cvetko Germek.

Odbornike pa so imele tudi ostale stopnje organizacije: Višješolski odsek obeh podvez je združeval krožke višjih srednješolskih razredov, nižješolski pa krožke nižješolskih. Tako je bil na občnem zboru višješolskega odseka ženske podzveze (19 krožkov) izvoljena za predsednico Nada Martelanc, učiteljšnica. Odseki moške podzveze so bili radi manjšega števila krožkov (8) vodeni direktno od podzveznega odbora.

Krožki MDZ.

Članstvo MDZ se je združevalo v krožke. Tako je bilo v januarju 1944. v Ljubljani vsaj 28 krožkov, in sicer 20 ženske podzveze in 8 moške. V drugih krajih izven Ljubljane ni bilo misliti na življenje in delovanje MDZ, pač radi okupacijskih razmer. Razumljivo je, da je bilo ženskega članstva več kot moškega, saj je MDZ živela v času, ko je bilo fantom težje organizacijsko delovanje in že sredi 1944 so se celo mnogi krožki moške podzveze morali preorganizirati, ker so bili nekateri krožkarji vpoklicani v domobranstvo.

Kot že omenjeno, so se krožki ustanavljali po šolah, organizacijah in vzgojnih zavodih in so tamkaj imeli tedenske sestanke. Nazvali so se po krajih ali osebnostih misijonskega in verskega značaja, na primer: Krožki ženske podzveze: Krožek Kraljice misijonov (akademičarke), Brezjanske Marije, Kitajski krožek, Kraljice Apostolov, Matere poganov, Pija XI., Pija XII., Siamski krožek, Terezikin krožek, itd. Krožki moške podzveze pa so se na primer imenovali: Baragov krožek, Ehrlichov krožek, Treh Modrih, Ciril-Metodov krožek, Misijonski križ, Knobleharjev krožek, Don Boskov, itd.

Krožkarji so plačevali članarino, prejeli so tudi članske izkaznice. Predsedniki krožkov so se zbirali na tedenske sestanke, na katerih se jim je posredovalo vse potrebno za delo v krožkih.

Sestanki MDZ.

Sestanki krožkov so potekali po določenem programu in na podlagi tvarine, objavljene v „Vestniku MDZ“. Naj navedemo kot primer napotek programa teh sestankov v drugem polletju življenja MDZ:

1. - Molitev ali pesem. — 2. - Duhovna misel. — 3. - Organizacijske zadeve (ugotovitev udeležbe, naročila central, zadeve krožka, itd.). — 4. - Akcije (rast krožka, misijonski apostolat v vsakdanjem okolju, DŠV, molitvene akcije, priložnostne akcije, itd.). — 5. - Prost razgovor. — 6. - Študij, ki naj traja 30 minut. — 6. - Naročila za odsotne. — 8. - Slučajnosti. — 9. - Molitev in pesem.

V naslednjem naj navedemo tudi primer točk za obdelavo najprej duhovne misli na 7. sestanku prvega polletja, potem pa tudi točke za obnovo študijske tvarine na istem sestanku:

a) Tvarina za duhovno misel: Apd 6 in 7 (pri obnovi vsebine naj se opusti štefanov govor).

1. - Človeški element v Cerkvi: Že v prvi dobi misijonstva se je pokazalo,

Tečaj Misijske dijaške zveze leta 1943 v Lichtenturnu v Ljubljani. Med duhovniki-predavatelji v ospredju je v sredi župnik Gregor Mali, desno od njega kasnej misijonar Kopač Janez in Mejač Jože, levo pa sta tedanji predsednik MDZ in nje ideolog Franc Sodja. Vsi štirje duhovniki (razen Gregorija Malija) so lazaristi.

Spodaj: Ob odhodu organizatorice krožkov MDZ med dijaško mladino na Ježici in okolici, Kati Šubelj (spredaj s šopkom cvetja), v samostan.

da smo udje Cerkve le ljudje in da bo zato tudi v Cerkvi marsikaj nepopolnega. Ali je tudi pri misijonstvu kaj nepopolnega? V zgodovini, danes? Kaj na primer? Ali se smemo nad tem pohujševati?

2. - 7. Prvi laiški misijonarji. Ali so bili diakoni duhovniki? Ali imamo tudi danes misijonarje laike, neduhovnike? Kakšne vrste? S pomočjo pomočnikov prvih apostolov se je Cerkev hitro širila. Kaj nam to pove za današnje misijonsko delo? - 15. Svetost sv. Štefana. Sodelovanje pri misijonskem delu je sveta služba, angelska služba. Zato tudi za vsakega današnjega misijonskega sodelavca (tudi krožkarja) velja: Sveto svetim! Vsak krožkar naj bi bil zlasti angelsko čist, da bi se mu ta čudovita krepost kakozna Štefanu razodevala že z njegovega obličja. - 54. Ali si more misijonski sodelavec želeti lepši zaključek misijonskega žrtvovanja? Kaj je rodila mučeniška smrt sv. Štefana? (Največjega misijonarja vseh časov!).

b) Tvarina za študij: Sodobni misijoni (Mis koledar 1944, str. 33-36). Tečke za obnovo: 1. Iz kakšnih virov ljudje navadno zajemajo poznanje misijonskih dežel? Kaj vedo navadno o misijonskih deželah? Kako imenujemo take predstave o misijonstvu? 2. Kaj je ustvarila takozvana bela oholost v mišljenju belcev glede na odnos do poganskih narodov? 3. Kako moramo mi gledati na poganske narode?

Naj tu pripomnimo, da je bila v drugem polletju študijska tvarina misijonska okrožnica Pija XI. „Rerum novarum“, ki je nje prevod in komentar k njej (menda delo Franca Sodja CM) MDZ v ta namen razmnožila v 400 izvodih.

In še druga pripomba: Ker je bilo v MDZ tudi precej mlajših članov v nižješolskih razredih, je „Vestnik MDZ“ prinašal zanje poseben študijski program, in sicer študij življenjepisov Marije, prve misijonarke, sv. Franciška Ksaverija, svetih bratov Cirila in Metoda, Charlesa de Foucoulda, itd.

Še drug študij misijonstva v MDZ.

Poleg študija na sestankih, ki je predstavljal glavno točko dnevnega reda, je za misijonsko izobrazbo svojih članov MDZ organizirala še druge možnosti študija. Tako je bila že v začetku po pravilih organiziranega življenja Misijonska šola, katere se je skozi mesec dni udeleževalo okrog 40 dijakinj in 20 dijakov. Na koncu šole so slušatelji polagali izpite iz pridobljenega znanja, in kateri so se najbolje izkazali, so prejeli v dar knjigo „Oče Damjan“ ali pa Ignacij Knoblehar“.

Ženska zveza je še posebej organizirala za novinke in tiste od članic, ki se niso mogle udeleževati misijonske šole, tridnevni tečaj pri uršulinkah, na katerem so predavali omenjeni trije lazaristi in pa dve akademičarki Ruža Kapus in Iva Železnikar. Tečaj se je zaključil s pisanjem naloge: Kako bi ti odgovorila tovarišici na vprašanje, zakaj sploh misijonsko delo, zakaj moramo vsi sodelovati pri njem, zakaj še posebno izobraženi laiki?

Za člane moške podzveze pa je bil v Baragovem semenišču tridnevni tečaj, na katerem so predavali isti trije lazaristi, dočim je imel dr. Ignacij Lenčič duhovne nagovore. Tudi tam so tečajniki pisali podobno nalogo, na Silvestrovo popoldne so pa doživeli še božično misijonsko prireditev, na kateri je govoril predsednik moške podzveze Silvester Martin, so se razglasili uspehi nalog in se razvil poseben božični program. Teга tečaja se je udeležilo okrog 50 dijakov.

Duhovnost MDZ.

Misijska miselnost in sodelovanje ne moreta obstajati brez globoke duhovnosti človeka, tako tudi mladega. Zato je MDZ organizirala vse potrebno za duhovno poglobljanje svojih članov. Molitev in duhovna misel na sestankih, duhovne obnove članstva, razne pobožnosti, molitvene misijske akcije, vse to je usposabljal mlade, da so misijonstvo Cerkve prav razumeli in se vneljali za sodelovanje pri njem.

Pred vsem je MDZ vpeljala za svoje članstvo mesečne duhovne rekolekcije, ki so jih vodili običajni trije duhovniki MDZ in pa p. Engelhard štucin OFM in dr. Ignacij Lenček. Duhovne obnove so bile pri uršulinkah, pri frančiškanih, pri lazarištih, pri šolskih sestrah pod Gradom, pri usmiljenkah v Lichtenturnu in drugod.

Za praznik svojega patrona sv. Frančiška Ksaverija so se vsi člani in članice zbrali v njegovi kapeli v cerkvi pri sv. Jakobu k pobožnosti, ki jo je vodil jezuit p. Preac.

Enkrat mesečno so se zbrali pri oltarju Brezjanske Marije v ljubljanski stolnici k skupni misijski maši, ki jo je za MDZ daroval predsednik Zveze.

Za vse članstvo je bil vpeljan „misijski molitveni dan“ v tednu, ko je vsak član daroval mašo, obhajilo, rožni venec, delo, premagovanje in trpljenje za misijone.

Ženska podzveza je sprejela molitev živega rožnega venca za misijone, ki ga je bila v Franciji uvedla ustanoviteljica DŠV Pavlina Jaricot.

Misijske prireditve.

Že pred ustanovitvijo Misijske dijaške zveze, ko misijski krožki še niso živeli tako organizirano, so se mogli slovenski dijaki udeleževati misijskih prireditev, ki so bile prav njim namenjene in so jih organizirali isti misijski dejavniki, ki so potem misijsko čuteče dijaštvo organizirali v MDZ. Tako je še za življenja dr. Ehrlicha bila v gledališču štirikrat misijska proslava, prirejena enkrat samo za dijaštvo, na kateri je govoril študentom škof Gregorij Rožman in bil na programu oderski prikaz življenja škofa Barage. Kasneje je Frančiškanska dvorana doživela misijsko proslavo z igro „Puščava bo cvetela“, ki jo je dramatiziral in režiral ter igral Nikolaj Jeločnik, ki se je tudi enkrat podala samo za dijaštvo. In še druge misijske prireditve so pripravljale ozračje za širjenje misijske misli med dijaštvom. Poleg večjih skupnih prireditev so nekateri odseki za svoje člane in prijatelje pripravili vsaj skromnejše misijske prireditve. Tako objavlja „Vestnik MDZ“ poročilo o misijskih prireditvi „študijskega misijskega krožka salezijanskih klerikov na Rakovniku“ v zavodski dvorani. Ženska podzveza pa je za svoje članice priredila za božič 1943 božično misijsko akademijo s čajanko in misijsko tombolo.

DŠV in MDZ.

Morda Družba za širjenje vere med Slovenci še ni doživela tako po zamisli Pavline Jaricot, ustanoviteljice, urejenega življenja in delovanja kot v času življenja MDZ. Organizacija, ki je itak po pravilih bila prav za prav ustanova te papeške misijske družbe, si je glede DŠV izbrala geslo: „Vsak krožkar — desetnik DŠV!“ Člani so imeli vedno pri sebi desetnijske

pole in propagandne knjižice o DŠV in so širili to Družbo med dijaštvom vsak svoje šole ali zavoda ali organizacije. Marsikje so člani MDZ dosegli, da so bili v kakem razredu vsi dijaki včlanjeni in da so tudi članske dolžnosti izpolnjevali, tako molili predpisano molitev kot prispevali mesečno članarino.

Trpljenje za misijone.

Nad vse uspešna je bila akcija članov in članic MDZ ob binškoštnem prazniku, ko Cerkev obhaja misijonski dan bolnikov. Članstvo je po načrtu obiskalo vse bolnišnice in hiralnice v Ljubljani in v njih bolnike in onemogle. Prinesli so jim misijonski tisk, delili jim misijonske podobice z razlago ideje in š prošnjo, naj darujejo trpljenje v boleznih in onemoglosti za misijone posebno na binškoštni dan, pa tudi sicer skozi vse svoje težko življenje.

Misijonski tisk in MDZ.

Razumljivo, da je bilo za člane MDZ kar samo po sebi umevno, da so se tudi izven organizacijskega programa poglobljali v misijonski tisk, ki je tedaj še doma izhajal, pred vsem v „Katoliške misijone“ in „Misijonske koledarje“ in da so zelo sodelovali pri širjenju tega tiska med ljudi. Tako 5. številka „Vestnika MDZ“ za februar 1944 daje o tem naslednje navodilo: „Vsak naš član, vsaka članica mora imeti „Katoliške misijone“, bodisi da jih imajo naročene doma bodisi da je sam naročen nanje. Če kak član ne bi zmozel naročnine 10 Lir, naj to sporoči in bo prejemal list gratis. Ni pa dovolj, da član list ima, ampak ga mora tudi brati, študirati. „Katoliški misijoni“ so danes pisani pred vsem za dijaštvo in izobražence. Zato naj bodo „KM“ vsakemu članu in članici MDZ redno misijonsko berilo, takorekoč njegov misijonski vsakdanji kruh.“

Glede Misijonskega koledarja stoji v „Vestniku MDZ“ navodilo posebno krožkarjem z dežele, naj poskrbe, da Koledar dobe v njih domačih farah. „Če vas pride kdo od doma obiskat ali če naletite na domačega župnika ali koga drugega, o katerem veste, da gre v vašo faro, pošljite ga v Misijonsko pisarno ali na Tabor 12 iskat za domačo faro izvode koledarja. Na Dolenjskem ga še nikjer nimajo, pa bi ga radi imeli.“

Podporno članstvo MDZ.

O tem piše „Vestnik MDZ“: „V naši organizaciji bomò uvedli podporno članstvo, kot ga imajo nekatere druge katoliške organizacije. Pomoč podporna članstva nam je potrebna, ker je naša organizacija šele v začetkih in potrebuje vsestranske opore. Podporni člani lahko postanejo vsi, ki žele podpirati našo organizacijo na tri načine: z duhovno, moralno in gmotno pomočjo.“ In se dajo podrobni podatki o možnostih tega sodelovanja in pa navodila članom, kako pridobivati podporne člane. V naslednji številki „Vestnika MDZ“ pa je že sporočeno, da so člani MDZ izvedli akcijo za pridobivanje podpornih članov in da so v času od 5. do 20. marca dobili okrog 60 teh podpornikov, največ iz krogov slovenske duhovščine.

„Moji misijonski dnevi.“

V pomoč samovzpodbujanju članstva k vestnemu delovanju v organizaciji in k resnemu misijonskemu študiju je MDZ uvedla kontrolne lističe, ki se

naj bi jih prostovoljno posluževali člani in članice z namenom, da bi nadzorovali lastno misijonsko življenje in delo ter se vzpodbujali k čim vzornejšemu izpolnjevanju organizacijskih dolžnosti. Ti kontrolni formularji so se imenovali „Moji misijonski dnevi“. Na njih bi si člani zaznamovali, kako izpolnjujejo svoje misijonske naloge, ki so si jih sami naložili, ko so vztopili v MDZ. Kontrolirali bi se v sledečih postavkah: Priprava na sestanke, Sestanki, Seje, Rekolekcije, Druge prireditve, Branje „Vestnika MDZ“, Branje „Katoliških misijonov“, Molitev za MDZ, članarina MDZ, Misijonski molitveni dan, Premagovanje za misijone, Dar v krožkovo blagajno, Molitev za DŠV, Članarina DŠV, Delo za DŠV, Ostale misijonske akcije. — Član, članica bi vsak večer pred počitkom vzel v roke formular in za tisti dan na njem zaznamoval s posebnimi znamenji, določenimi na lističu, v koliko je kaj v redu izpolnil, v koliko napol, kaj za tisti dan določenega je prostovoljno, kaj neprostovoljno opustil. Ob koncu meseca je član izročil formular brez svojega podpisa voditelju krožka, ki je vse lističe krožka oddal podzvezi.

Škofov blagoslov.

Dne 11. marca, dan pred praznikom sv. Gregorja, se je Zveza poklonila škofu Gregoriju Rožmanu. V zastopstvu so bili zvezni predsednik, predsednik in tajnik moške podzveze in predsednica in tajnica ženske podzveze. Škof je sprejel zastopstvo ob 8.15 uri. Zastopstvo se mu je zahvalilo za ustanovitev MDZ, mu izreklo vdanost vsega članstva, čestitalo h godu, ga povabilo med podperne člane in prosilo za blagoslov. Škof je bil poklonitve vesel in je obljubil, da bo prav rad nudil vso svojo nadpastirsko oporo organizaciji. Z zanimanjem je pregledoval „Vestnik MDZ“, ob katerih mu je zvezni predsednik poročal o življenju in delovanju organizacije. Po dvajsetminutnemu razgovoru je škof podelil vsej organizaciji, njenemu članstvu in sodelavcem svoj škofovski blagoslov.

Konec MDZ.

MDZ je v polnosti mogla delovati komaj leto dni. Ko so komunistične oblasti vkorakale v začetku maja v Ljubljano in prevzele vso oblast, so zatrle vse organizirano katoliško življenje. Tudi MDZ v Ljubljani ni več živel.

Pač pa je naprej vsaj delno delovala v begunskih taboriščih po Avstriji in Italiji, o čemer bi bilo tudi primerno kdaj poročati. Z izseljenstvom se je njen duh in precej njenih članov preselilo na druge kontinente, in če je mogla v izseljenstvu skozi 40 let med Slovenci živeti misijonska misel, kar je bilo zlasti potom izseljenskih „Katoliških misijonov“, je v nemajhni meri tudi to sad Misijonske dijaške zveze.

Ta opis izredno lepega misijonskega podviga slovenskega dijaštva v Ljubljani med vojno smo v tem poslednjem letniku „Katoliških misijonov“ objavili z namenom, da se ohrani za slovensko misijonsko zgodovino in da morda zdaj ali kdaj v prihodnje organizatorji dijaškega misijonskega združenja v njem najdejo kaj posnemanja vrednega, seveda prilagojeno razmeram tistega časa. Pred vsem pa naj bo to zapisano z željo, da bi bodoče slovenske misijonske skupine v zaledju dajale svojemu delovanju zdrav in trden temelj s čim boljšim poznanjem problematike svetovnega misijona Kristusove Cerkve.

Z „RDEČEGA OTOKA“

IZ PISEM MALGAŠKIH MISIJONARJEV.

Objavljamo jih kar v redu, kot so nam prišla.

30. marca 1987 poroča ravnatelj bogoslovja za domače lazariste ROK GAJŠEK CM tudi tele vesti iz glavnega mesta Tananarive:

„Verjetno so Vam že drugi kaj pisali, da je bilo zadnje čase pri nas na „rdečem otoku“ precej nemirno in vroče. Eden od vzrokov je gotovo klaverno ekonomsko stanje.

Za velikonočne praznike bom imel spet priložnost, da se srečam z rojaki-misijonarji. Z bogoslovci gremo namreč pomagat na eno od postaj farafanganske škofije, verjetno v Ankarano, od koder ni več daleč do Vangaindrana.“

Iz svoje Matange je šel v Vangaindrano radi potovanja v domovino misijonar JANKO SLABE, ki nam je posebno znan iz številnih člankov o Malgaših, ki smo jih objavljali v našem listu skozi leta. 23. aprila nam iz slovenskega misijonskega središča piše tole:

„Verjetno ste že napravili križ čez moje dopisovanje. Nepisanju je botrovalo delo in – odlašanje. V marcu sem imel duhovne vaje za usmiljene sestre. Priprava mi je vzela veliko časa ob razmišljanju, o čem naj jim govorim, saj se v duhovnosti ne bi upal kosati z njimi.

Gradnje hiše za redovnice, ki sem jih povabil v Matango, lepo napreduje. Zidovi so skoraj končani. Gradivo za streho imam tudi že pripravljeno. Tako bomo mogli takoj nadaljevati, ko se vrnem z dopusta. Jutri zjutraj odpotujem proti severu in 5. maja v Evropo na dopust. Nazadnje sem bil tam leta 1981. Za ta čas bo gradnja hiše za sestre počivala.

Pred dvema mesecema sem začel z novo podružnico zahodno od Matange. Kar lepo kaže. Ko bo center kolikor toliko urejen, bo treba misliti na cerkvice po podružnicah, saj sedaj na treh še vedno „moli-no“ v privatnih hišah, kljub temu, da je vernikov vedno več.

Morda že veste, da je Janez Puhan CM, misijonar v Manambondro, prestavljen v Farafangano. Do prihoda novih moči bom moral jaz, ko se vrnem z dopusta, skrbeti tudi za Manambondro. V veliko pomoč mi bo najino dosedanje tesno sodelovanje. Za katehiste njegovega in mojega misijona sva imela skupne sestanke. Tako je bila pastorala že doslej nekako poenotena.“

Misijonar, škofijski duhovnik Janko Slabe, ki poroča o odhodu na dopust, pa nič ne poroča, da gre v Evropo in tudi v Slovenijo škof področja, kjer delujejo slovenski misijonarji, farafanganske škofije. Pa smo že videli v ljubljanski „Družini“ fotografijo tega škofa, v družbi z Jankom Slabetom, kako sta obiskala ljubljanskega nadškofa Šuštarja. Gotovo se

V kraju Manašua je Petrov sodelavec Rado Sušnik na podružnici misijona že blagoslov temeljni kamen cerkvice, ki jo bodo sezidali namesto lesene kapelice. Sušnik na sliki z brado.

je farafanganski škof spet, kot že ob prejšnjih obiskih Slovenije, zahvalil slovenski Cerkvi za misijonarje in drugo pomoč in se še vnaprej priporočil.

Župnik osrednje misijonske postaje v Vangańdranu, lazarist PETER OPEKA nam je najprej pisal dne 6. aprila in med drugim tudi tole pove:

„V zadnjem pismu me, dragi sobrat, vprašuješ, kakšne vse so naše potrebe za nadaljevanje gradnje cerkve. Prav rad Ti kaj pojasnim. Sedaj že delamo leseni strop. Mogoče bo to končno konec maja ali do srede junija. Potem sledi vsa električna inštalacija in namestitve barvnih oken, ki jih je kar precej. Barvno steklo smo morali naročiti v Parizu in nekaj je za začetek dela že prišlo. Postaviti bo treba kamniti oltar, ambone za berila, sedež za celebranta in za 50 ministrantov, kar bo vse narejeno iz izklesanega kamna. Poklicali smo iz Tananarive posebne delavce, ki bodo znali to lepo narediti. Pod glavnim oltarjem smo naredili precej prostorno kripto, za kar smo izrabili prostor, ki nam je bil dan. Ta kriptna je verjetno edina na Južnem Madagaskarju; tudi to bo treba izdelati. Sledilo bo delo na pročelju cerkve, kar naj bi bilo sicer preprosto, a lepo in okusno. Da končamo vsa ta dela, bomo samo cementa porabili 20 ton. A cement je tu zelo drag, pred vsem radi težkega prevoza. Samo za vse te dopolnitve bomo potrebovali najmanj 20 malgaških milijonov. Kolikor nam boste mogli pomagati, bomo zelo hvaležni!

Ljudje že pravijo tej naši cerkvi „katedrala“, kar seveda škofu ni všeč, kajpada upravičeno, zato on govori, da je to „bazilika svetega Jožefa“. Ta naša cerkev je zelo preprosta, a kar ji daje mogočen vtis, je prostornost in ker je vsa zidana iz kamna.

Merda Ti je kdo od nas že pisal, v kakšnih težavah smo bili v mesecu marcu. Na več krajih otoka so bile prave ljudske vstaje. Napadali so trgovine Indijcev v več velikih mestih; povsem so jih izpraznili in včasih trgovine in domove tudi požgali. Narod je tako reven in razočaran, da je takoj pripravljen stopiti v akcijo, če jo kdo vodi. Tako so sedmega marca v Farafangani izpraznili 30 indijskih trgovin. Lotili so se Indijcev, ker so ti najbogatejši in pri trgovanju tudi kaj kradejo in druge izkoriščajo. Obenem so Indijci zelo zaprti vase, v svoje tradicije in ne malokrat podcenjujejo Malgaše. So takorekoč „država v državi“. Skoraj bi izbruhnila ta ljudska vstaja tudi pri nas v Vangaindrano. Pa so državne oblasti z domačimi poglavarji in s pomočjo Cerkve preprečile, da kaj takega ni izbruhnilo v našem kraju. Saj pri nas pravzaprav tudi ne bi imelo smisla, ker tu ni bogatih Indijcev in ne kakih večjih zalog živeža. Vendar je zdaj na Madagaskarju izredno stanje; nič se ne ve, kaj se še more zgoditi. Živimo v zelo negotovem času. V glavnem mestu na primer študentje kar naprej stavkajo.

Poleg tega se je pri nas razpasla epidemija driske, ki je krvava. Pomrlo je veliko ljudi. Avstrijska sestra usmiljenka, ki deluje tam, kjer naša s. Terezija Pavlič, v gobavski naselbini Ambatoaba blizu Farafangane, nam je poslala zdravilo BACTRIM 400 mg./TRIMETHOPRIM 80 mg., in sicer 1.200 tablet. S tem smo rešili veliko življenj. Sedaj je tablet zmanjkalo, epidemija pa ni ponehala. To zdravilo sem naročil v Parizu, naj ga pošljejo avionsko, in upam, da kmalu dosepe. Na žalost si državna bolnica ne beli preveč glave, da bi dobila zdravila in pomagala ljudem.

Bliža se Velika noč. Tu v naši župniji bomo imeli veliko dela s pripravo naših vernikov.“

V naslednjem pismu z dne 8. junija pa se misijonar Opeka zahvaljuje Baragovemu misijonišču, da je „iz svojega“ darovalo za gradnjo cerkve v Vangaindranu že spet 5.000 USA dolarjev. Dodaja, da so misijonarji tamkaj zaenkrat skoraj vsi zdravi, hvala Bogu!

Iz gobavske naselbine Ambatoaba pri Farafangani, ki jo kot prednica vodi slovenka s. TEREZIJA PAVLIČ, smo dobili sledeče njeno poročilo z dne 24. maja:

„Hvala za Vaše pismo z dne 12. II. Odgovor je kratek:

Stroj za stopanje riža, oprema za operacijsko sobo v bolnici, vse potrebno za napeljavo elektrike – to je na potu iz Francije. (Misijonarka nam je namreč pred meseci poročala, kako se trudi, da bi dosegla vse to, in se ji je končno posrečilo.)

Trenutno so pri nas nemiri in je ves promet ustavljen.

Sedaj je pri nas riževa žetev, ki je, hvala Bogu, zelo lepo obrodil.

vsekakor dovolj za prehrano naše gobavske naselbine, za čas leta dni.

Drugače vse po starem. Delamo, kolikor pač moremo. Vse je pa v božjih rokah.“

**V Ljubljani že nekaj let izhaja „verski časopis študentov in izobražen-
cev“ TRETJI DAN. Zanimivo, v ta časopis, ki izhaja mesečno, so malgaške
laške misijonarke poslale pomemben zapis o razmerah in svojem delu
na Madagaskarju, ki ga v naslednjem objavljamo:**

„DENAR NE REŠUJE NERAZVITIH!

Tangainony, podeželje Madagaskarja, 1987. leta:

Slamnate koče, stisnjene druga ob drugo!

Raztrgani in umazani otroci z napetimi trebuh, polnimi glist.
Prezgodaj postarane in izčrpane žene, ki se trikrat dnevno ubijajo
s tolčenjem riža.

Na tržnici med vso nesnago ni niti dovolj hrane za preživetje
iz dneva v dan.

Drobna deklica komaj vleče težko vedro vode, ki jo je zajela
v blatni reki, katere teče zraven vasi. Voda, vir življenja: tam se
umivajo, pijejo, perejo, ob deževju pa se vanjo zliva vse človeško
blato z glistami, krvavo grižo in povzročitelji mnogih drugih nalez-
ljivih bolezni.

Možje se, upognjeni od dela na pripekajočem soncu na riževih
poljih, vračajo domov. Na hrbtu nosijo lopato – njihovo edino orodje.
Dve možnosti so za transport: piroga po reki ali pa noge po suhem.
Drugače tukajšnje poti niti ne omogočajo. Celo na glavni cesti, ki
nas povezuje z upravnim središčem, ob mnogih luknjah ostane bolj
malo poti in se še s terenskim avtom počasi napreduje.

Ali smo res v dvajsetem stoletju?

Me tri, ki smo prišle iz takoimenovane civilizacije, se zavedamo,
da je napredek nujen in možen. Toda ljudje si ne znajo pomagati,
ker so preveč navajeni na življenje, tako kakršno je. Šele tu smo se
zavedle, koliko nam je bilo dano. Nobenih zaslug nimamo, da smo se
rodile v tako drugačnem okolju, ki nam je omogočalo vsestranski
razvoj. „Zastonj ste prejeli, zastonj dajete!“, pravi Jezus. Ni dovolj,
da damo to, kar imamo; dati moramo sebe.

Potrebe presegajo naše duhovne in telesne moči. Za 60.000 ljudi
tega področja je en sam dispanzer. Nekateri prihajajo tudi štirideset
ali več kilometrov daleč. Zaradi težkih razmer je ogromno bolezni.
Kljub temu, da nimamo zdravnika, sprejmemo vsak dan čez tristo
bolnikov. Premalo nas je, da bi se dovolj posvetile preventivi, proble-
mi pa so tako kompleksni, da jih sami ne moremo rešiti. Poleg nekaj
zdravnikov in kakega zobozdravnika, bi potrebovali še medicinske se-
stre, agronome (praktične in iznajdljive kmete), fizioterapevte in so-
cialne delavce, mizarje, zidarje, mehanike, šivilje...

Najbrž veste, kaj hočemo povedati! Pridite, pridružite se nam, če
želite nekaj let svojega mladega življenja darovati Bogu v trpečih
bratih!

Toda vsa prizadevanja bodo mahanje v prazno, če ne bo duhovnega napredka. In kaj lahko naredi en duhovnik in šest sester na tako veliki župniji s petindvajsetimi podružnicami? Žetev je velika, delavcev pa malo. Prosimo Gospoda žetve, naj pošlje delavcev na svojo žetev!

P. S.: Ob pozni večerni uri se nam zapirajo oči od utrujenosti in slabe svetlobe petrolejk, katerim že zmanjkuje goriva. Ko smo se po napornem dopoldnevu ob dveh vračale iz dispanzerja, so nas že čakale žene za poučevanje naravne ovulacijske metode urejanja rojstev. Štirinajst se jih je zvrstilo čez celo popoldne. Jutri imamo otroška cepljenja. Prejšnjič jih je prišlo toliko, da nas je zaradi utrujenosti napadla malarija. „Glava ne dela več prav“, tudi komarji so že preveč nadležni, zato hitro spat. Lahko noč!“

Anica Tomažič, Cvetka Babič in Helena Škrabec.

Laiška misijonarka Anica Tomažič pri negi podhranjenega otroka.

MISIJONSKA OBZORJA ^v ŠT.2

V napovedanem času je izšla druga številka „Misijonskih obzorij“, ki ste jo med tem že prejeli tudi naročniki „Katoliških misijonov“.

Naši naročniki imate takole za konec prejemanje našega lista kar preobilje misijonskega branja... A tako bo le še to leto, kajti kasneje, kot je bilo oznanjeno, „Katoliški misijoni“ ne bodo več izhajali. Njih zgodovinsko poslanstvo bo zaključeno. Njih vlogo v slovenskem verskem življenju in dejstvom: pobujanje slovenskega misijonskega dela, bodo nadaljevala „Misijonska obzorja“.

Dosedanji naročniki KM ste ta novi slovenski misijonski list, ki nam ga pošiljajo iz domovine, z veseljem pozdravili, in sicer ne le kot neko nadaljevanje „Katoliških misijonov“, ampak še bolj kot pričevalca novega slovenskega misijonskega sodelovanja in ne nazadnje kot vez med nami v svetu in brati doma. Še bolj so ta misijonski list pozdravili verni Slovenci v ožjih mejah domovine, saj „Katoliški misijoni“ domala niso mogli do njih, in „Misijonska obzorja“ zlasti novemu rodu pomenijo nekaj novega, zelo pozitivnega v njih verskem

življenju: katoliško univerzalnost. Če je že doslej skoraj brez vpliva „Katoliških misijonov“, v domovini misijonska misel rojevala dragocene misijonske poklice, kaj vse moremo upati od slovenske mladine doma šele poslej, ko bo spet prihajalo v vse slovenske verne družine misijonsko povabilo Kristusove Cerkve!

Ob tem upravičenem upanju se pač morajo razbliniti razni pomisleki nekaterih, ki se porajajo ob dejstvu, da v času komunističnega režima more izhajati doma misijonski list, ne da bi zatajil kaj od misijonskega programa svete Cerkve.

„Misijonska obzorja“ so v domovini in med nami po svetu gotovo poročstvo nadaljnjega slovenskega sodelovanja pri oznanjevanju evangelija vsemu stvarstvu, pri gradnji Kristusove Cerkve v svetu. Zato vedno znova pozdravljena!

Vstajajo pa tu in tam tudi kake skrbi: ali bodo „Misijonska obzorja“ vzdržala, ali niso le muha enodnevnicca?

Nekateri se boje, da se utegne prej ali slej pojaviti kako nasprotovanje od režimske strani, ker odgovornim pri vladanju slovenskega naroda ne bi bil povšeči tako krščansko idealistično usmerjeni misijonski list, spričo njih materialističnih konceptov. A le prenašajo še bolj „katoliško“ „Družino“ in še bolj razširjeno „Ognjišče“! In upati je celo, da se razmere vsaj v Sloveniji zadnje čase boljšajo v smeri pluralizma in da zlasti slovensko izobraženstvo ne prisega več na „edino zveličavni“ marksistični koncept življenja, ampak pušča svobodo drugim duhovnim, tudi verskim usmerjenostim.

V pogledu vsebinske vrednosti „Misijonskih obzorij“ se tudi ni bati osiromašenja, saj je med slovenskimi misijonskimi teoretiki in praktiki, misijonarji samimi, dovolj sposobnih moči za vzdrževanje čim višje ravnini misijonskega pisanja. Treba je le s potrpežljivostjo čakati, da si list sčasoma ostvari svojo lastno vsebinsko, stilno in oblikovno podobo. Kajpada bodo izdajatelj in uredniki vedno pazili na pomembno razločevanje, kaj je misijonsko delo, kdo je misijonar, in da bodo zvesti smernicam misijonskega dekreta II. Vatikanskega cerkvenega zbora in novega cerkvenega zakonika, s čimer se bodo izognili nevarnemu napačnemu posploševanju pojma „misijoni“ in „misijonar“. Eno je namreč specifično misijonstvo, ki Cerkev šele gradi, in drugo je vesoljni cerkveni apostolat; prvo je le v misijonskih deželah, drugo je po vsem svetu, med vsemi ljudmi.

Edino nevarnejšo težavo za bodočnost „Misijonskih obzorij“ vidimo v vprašanju gmotnega vzdrževanja „Misijonskih obzorij“. Že nadškof dr. Alojzij Šuštar je upravičeno v Tinjah na misijonskem simpoziju povdarjal v imenu slovenskih škofov, da je eden od pogojev odobrenja misijonskega lista v domovini: da mu je zagotovljena mirna in solidna gmotna podlaga.

V prejšnji številki našega lista smo se drznili podvomiti nad sedaj uveljavljeno prakso, ki se je napovedovala kot stalni način vzdrževanja novega misijonskega lista, da se namreč „Misijonska obzorja“ dajejo brezplačno vsem 100.000 prejemnikom, češ da je to utvara, utopija navdušenja, a da ne bo dejansko toliko prostovoljnih prispev-

kov za list, da bi bilo mogoče z njimi kriti nemajhne izdatke plačevanja računov in še iz njih omogočati stalno gmotno oporo prepotrebim misijonarjem.

Z veseljem smo pa čuli od poznavalca razmer okrog „Misijonskih obzorij“, da se vodstvo slovenske misijonske akcije nagiba k predlogu, ki smo ga tudi mi izrazili, da se namreč gratis poklanjanje lista omeji le na izdaje prvega letnika, v bodoče pa naj bi se izvedla mogočna akcija za pridobivanje naročnikov, ki bi plačevali letno naročnino na list in s tem omogočali vsaj v glavnem gmotno podlago njegovemu nadaljnjemu obstoju in poslanstvu.

Teh stališč smo tudi pri „Katoliških misijonih“, ki nam je pač veliko na tem, da „Misijonska obzorja“ trdno vztrajajo in nadaljujejo v svojem poslanstvu, nad vse veseli, ne le iz skrbi za finančno podlago listu, ampak tudi v misijonsko-vzgojnem pogledu. Že na misijonskem simpoziju v Tinjah so se čuli pomisleki proti zastojanskemu dajanju lista, češ, za kar človek nič ne žrtvuje, tega tudi kdovekaj ne ceni... In misijonski list ima vendar pred vsem cilj, da verniki po misijonskem listu pred vsem misijonsko delo Cerkve in misijonarjev bolj in bolj spoznajo in vzljubijo, tudi z lastno žrtvijo plačevanja naročnine.

Ali smo preveliki optimisti, če upamo, da se bi dalo od teh današnjih 100.000 prejemnikov „Misijonskih obzorij“ pridobiti vsaj 20.000, ki bi postali solidni naročniki „Misijonskih obzorij“? List bi se jim mogel nuditi tudi ob neznatni naročnini (ostalo bi dodajali iz misijonskih darov v smislu odobrenja papeških misijonskih družb, v misijonsko propagandne namene), zlasti ako bi se izdajatelji zadovoljili z sicer še vedno okusno in pestro, a veliko manj luksuzno barvno opremo. Iz izkušnje „Katoliških misijonov“ vemo, da bralce zadovolji prepričevalna vsebina, ki jih pridobi tudi za misijonsko darovanje v pomoč našim misijonarjem, kar je tudi namen izdajanja misijonskega lista.

Naročniki „Katoliških misijonov“ boste tako kot prvi dve številki prejeli tudi vse naslednje številke letošnjih „Misijonskih obzorij“, ne da bi bili dolžni za ta dragoceni tisk kaj dodajati k naročnini na „Katoliške misijone“. *Prosimo Vas pa, da kaj darujete za kritje stroškov ne le tiskanja, ampak tudi pošiljanja „Misijonskih obzorij“.* Te prostovoljne prispevke za „Misijonska obzorja“ morete pošiljati poverjenikom KM ali vodstvu Misijonskega krožka v Torontu ali na ime Ladislav Lenček Baragovemu misijonišču ali pa naravnost upravi „Misijonskih obzorij“, kar morda ne bo tako enostavno.

Ko pa „Katoliških misijonov“ več ne bo, *ste vabljeni, da z še večjo pomočjo, namesto naročnine, ali z naročnino, če bo in ko bo razpisana, sodelujete pri izdajanju slovenskega misijonskega lista*, ki Vas bo odselej na verski način povezoval ne le z vsemi slovenskimi misijonarji, ampak tudi z drugimi rojaki po svetu, posebno pa z slovenskimi brati in sestrami v domopini. Kakor hitro bo glede „Misijonskih obzorij“ v prihodnjem letu in morda glede naročnine nanje kaj trdnega, Vas bomo še v „Katoliških misijonih“ obvestili, preden se poslovimo od Vas.

„Katoliški misijoni“

NAŠI MISIJONARJI PIŠEJO

A Z I J J A

TAIWAN

Iz kraja Lotung, kjer živi in dela naš laiški misijonski zdravnik, nam je koncem aprila 1987 pisal bolj obširno kot zadnje čase dr. JANEŽ JANEŽ. Njegovo pismo vsebuje mnogo zanimivih vesti o njem, ki jih je pa prepovedal posredovati slovenski misijonski javnosti. A naj objavimo le vsaj to, da se je v pismu spomnjal svojega skoka v Pliberku v rženju njiivo, ki je bil 28. maja 1945 ob petih popoldne, in da je promoviral za doktorja medicine 28. maja 1937. Tako smo iz prvega vira izvedeli, da je imel dr. Janež letos 28. maja zlato obletnico doktorata in da ima torej za seboj pač 50 let napetega kirurškega delovanja, od katerih jih bo kar kmalu 40 v misijonih. Ko to podrobnost iz življenja misijonskega zdravnika objavljamo, prosimo doktorja za oprostitev, pa mu v imenu slovenskih misijonskih prijateljev k zlatemu zdravniškemu jubileju iskreno čestitamo, zahvaljujoč Boga za dar in milost njegovega poklica misijonskega zdravnika in proseč Ga, da dr. Janežu nakloni še veliko let njemu tako dragega dela za bolnike v misijonskem svetu!

OCEANIJA

V Papui - Novi Gvineji deluje slovenski misijonar brat JOŠKO KRAMAR SDB, ki nam je iz kraja Kokopo, misijon Vunapope tudi koncem aprila tole pisal:

„Bog Vam tisočero povrni vse, kar ste v 50 letih storili zame in za

misijone, kjer koli po svetu sem se potikal.“

Misijonar omenja pač petdeset let, kar se naš urednik z njim dopisuje. Ta misijonar je odšel v misijone kot zelo mlad salezijanski brat najprej v Burmo in potem v razne druge misijonske dežele, dokler ni „pristal“ na sedanjem misijonu v Papui. Naš urednik si je začel dopisovati z njim, ko je bil še bogoslovec in je res že petdeset let teh njegovih misijonskih zvez. Misijonar nadaljuje s svojim poročilom:

„V svojem pismu mi omenjate katehiste, ki so morali fante pripraviti na tekmovanje iz znanja katekizma, katerega smo izvedli in sem o njem prečel. No, takega luksuza, da bi imeli plačane katehiste za poučevanje verouka, nam zaenkrat naše revne finance še ne dovoljujejo. Katehist sem bil edino jaz. Stvar je bila enostavna: Naučil sem se njih jezika, jemal sem si čas za oblikovanje vernosti teh fantov in sem se potem radoval njihovega znanja ter ga nagradil, kar mi je v srečo in cilj mojega misijonskega življenja, katerega ne bi zamenjal z nikomer na svetu.

Tudi letos so fantje pridni, tako pri verouku kot v delavnici. Pri obojem napredujejo zelo hitro. Da se resnično zanimajo za krščanski nauk, so mi priča pisana vprašanja, ki mi dežujejo po vsaki lekciji, na katera jim potem drugič odgovarjam.“

A Z I J J A

INDIJA

V začetku maja nam je z misijona Keorapukur blizu Kalkute pisal naš

odlični sodelavec, p. JOŽE CUKALE S.J. Omenja tudi naše veselje nad novim misijonskim listom, o katerem smo mu pisali:

„Ganile so me Tvoje besede v pozdrav Misijonskim obzorjem. Samo človek z bogastvom v svojem srcu lahko zapiše himno novemu listu v času, ko bije „Katoliškim misijonom“ večerni Ave.

Zadnjič mi je pisala mati Terezija, naj se oglasim pri njej. Niti ona niti jaz nisva upala, da se bo nekaj družin, ki jim je mati duhovno pomagala in jih spravila do kruha, med seboj spoprijaznilo, ko so bile preje skregane. Pa je mati doživela to srečo.

Predvčerajšnjim pa se je zbralo kar dvajset duhovnikov, da smo skupaj darovali sveto mašo ob slovesnih zaobljubah 72 sester. Mati je bila zelo srečna, pa mi je povedala, da bo odprla v juniju v Črni gori, kraj Peč, in v Ljubljani novi postojanki njene družbe. Pravila mi je, da so sestre, ki bodo šle tja, izredno lepo pripravljene.

V nedeljo, 3. maja je bila mati pri slovesnih obljubah sestre Alojzije od Križa, ki je prvi bengalski svet iz naše fare, presajen na vrt Apostolskega karmela. Nova sestra je povedala, da je začutila prvi klic k poklicu, ko je opazovala delo in življenje sester matere Terezije.

Tudi na fari sami smo doživeli lep praznik 26. aprila: 85 prvoobhajancev. Za Binkošti pa bo drugih 100 mladih prejelo Svetega Duha.

Doživljamo pa vmes tudi oblačne dneve. A misijonarji na sploh lažje poročamo o sadovih, kakor pa o senčnih straneh vaškega življenja na misijonskih postajah. Menda bo že tako prav. Kaj bi jokali? Biti kristjan je veselje in mir v Svetem Duhu, tudi takrat, ko je treba proti Kalvariji. V križu je moč.

21. maja grem na pot: v Risikes na

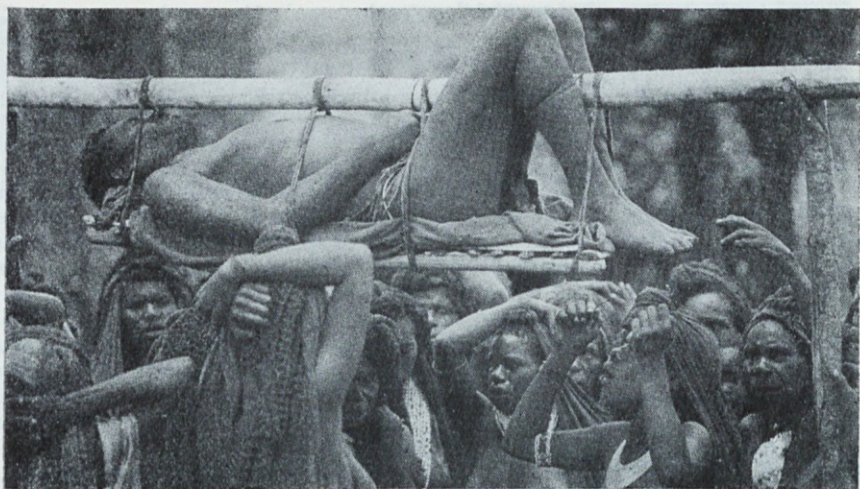
duhovne vaje, to je tam pod Himalajo. Sestra Vandana, konvertitka, nam jih bo vodila. Moli zame!“

Iz drugega, prav nasprotnega konca indijskega polotoka, iz Gujarata, nam piše Kristusova sestra MARIJA SREŠ 22. aprila:

„Naša Velika noč je bila resnično velika noč! Na samo Veliko soboto popoldne je prišel k nam predsednik našega okraja, ki gospoduje 58 vasesem, in nam povedal, da se bo končno s prihodnjim ponedeljkom začelo pri nas plačano delo. Čeprav je prišel nenapovedan, je vendar naletel na zbor žena iz raznih vasi, kajti pripravljale smo se, da na velikonočni ponedeljek organiziramo protestno zborovanje, ako se do te sobote ne bi odločilo, da se žene zaposli s plačanim delom.

S to akcijo in zahtevo, naj nam oblast v lakoti priskoči na pomoč s tem, da nam oddeli delo in ga plača, smo začele meseca oktobra. Videti je, da državni mlini meljejo počasi kakor božji. V tem času smo hodile od oblasti do oblasti in ponavljale isto pesem: dajte nam plačano delo! Prav zadnje čase se je število žena množilo iz dneva v dan, kot so se bolj in bolj sušili vodnjaki in praznile kaskše; število žena je bilo tako veliko, da oblast ni mogla mimo njega, in radi naše vztrajnosti in odločnosti smo končno uspele, da dobimo to, kar potrebujemo za preživetje: delo. In tako vidiš zdaj množico ljudi, ki kopljejo, nalagajo in odlagajo zemljo, itd., da si v potu svojega obraza zaslužijo vsakdanji riž. Naše žene dobijo za dnevno delo vsaj 11 rupij na dan, s čimer si morejo kupiti dva kilograma riža. Nekaj je že!“

Veselimo se z misijonarko, ki je uspela organizirati ženstvo v času pomanjkanja, da so dosegle od oblasti možnost zaslužka in s tem preživetje

Takole nosijo in objokujejo mrtveca na Papui - Novi Guineji. Sliko je poslal br. Joško Kramar SDB.

svojih družin. Misijonarji ne delajo čudežev, kot jih je delal Kristus, ki je nasitil z nekaj hlebi tisoče ljudi, s svojo iznajdljivo ljubeznijo in požrtvovalnostjo pa najdejo pota, po katerih se more olajšati trpljenje. Ljubezen Kristusova jih priganja...

A F R I K A

TANZANIJA

Od tu nam je pisal še za božič lani iz misijona Pawaga beneški rojak p. EMIL ČUK iz družbe Konzolata misijonarjev. Tole pripoveduje:

„V mesecih julij in avgust sem bil v glavnem mestu Dar Es Salaam, da sem pomagal našemu misijonskemu ekonomu pri sprejemanju gostov, ki v tem času obiskujejo misijon. Ko ste bili Vi pri nas, ste mogli doživljati nekaj dni to življenje in vrvenje.

Ko tole pišem, me moti ropot naših štirih motorjev, ki obratujejo deset ur dnevno, da ustrezemo ljudem,

ki prinašajo mlet koruzo. V vsej obširni pokrajini so naši mlinci edini, ki funkcionirajo. Ljudje prinašajo žito tudi po 20 km daleč k nam. Tako krajevne oblasti kot ljudstvo, vse nam je hvaležno za to možnost, ki jo nudimo.

17. novembra smo odprli kliniko za otroke, ki je stalno prenatrpana. Tudi v dispanzer prihaja mnogo bolnikov po pomoč. Vsak četrtek pa pridejo na naš misijon starčki, slepci in reveži, da jim delimo prehrano: fižol, mleko v prahu in še kaj, da si s tem teden dni olajšajo lakoto. Zelo so nam hvaležni.

Naše otroško zavetišče s 80 otroci je pa zdaj za mesec dni zaprto, ker so šolske počitnice po vsej deželi. V začetku januarja se začne novo šolsko leto.

Od prvega junija do začetka decembra je bila med nami mama našega župnika, ki je izučena šivilja, pa je prišla za ta čas na pomoč s šivalnim tečajem za kakih 34 žena

ali deklet, ki so v tem času pridobile veliko znanja v tej stroki.

19. oktobra je prišel k nam novi škof Iringe in podelil sveto birmo 125 birmancem, ki jih je preje vse sam izprašal. S starimi kandidati je bil pač zelo popustljiv, a od mladih je zahteval veliko znanja. Le-teh je bilo 61. Škof je ostal pri nas kar tri dni. To je bil škofov prvi uradni pastirski obisk. Ko je obhajal, je izjavil: „Nikdar nisem še doživel tako lepega sprejema, tako pripravljelih birmancev in take farne organizacije!“.

V kraju Isere sem opravil prvo sveto mašo v novi, še nedodelani kapeli, kateri manjkajo še okna, klopi in drugo. Krščeval sem tudi otročiče. Neizmerno je bilo veselje domačinov, da so prišli do svoje cerkve.“

ZAMBIJA

Iz te dežele, kjer je velika skupina slovenskih misijonarjev, večinoma jezuitov, smo prejeli te in one glasove. Tako nam je STANKO ROZMAN poslal listič „Iz sončne Zambije“, katerega vsebino smo objavili v prejšnji številki, in zraven pripomnil: „Mislim na članke! A čas me stiska, ker imam veliko dela.“ Pripisal je pa tudi JANEZ MLAKAR dragocene vrstice, s katerimi nam podobno obljublja: „Že drugo leto se pripravljam, da Vam pišem, in upam, da bom letos uspel.“ Res bo treba misijonarjema pohiteti, če hočeta s svojimi sestavki še razveseliti bralce „Katoliških misijonov“! Številni misijonarji, ki so se zbrali na letnem sestanku v začetku leta v Mumbwi, so nam poslali razglednico s sledečim besedilom: „Dragi udeleženci misijonske tombole! Podpisani smo se zbrali za novo leto in se Vas spomnili, vedoč da se te dni žrtvujete za nas. Zelo smo Vam hvaležni in smo v duhu z Vami, posebno na tomboli. Božji bla-

goslov naj Vas vedno spremlja!“ Keže, da je te vrstice zamislil in napisal p. Lovro Tomažin, ki je bil predlanskim na misijonski tomboli v Argentini in jo je celo vodil. Seveda, ko o tem poročamo, se bo treba počasi pripravljati že na naslednjo tombolo... Razglednico so podpisali poleg Tomažina še Radko Rudež, brat Jože Rovtar, p. Janez Mujdrica, p. Miha Drevenšek, p. Ernest Benko, p. Janez Mlakar in p. Stanko Rozman.

Tudi še nismo objavili dopisa p. LOVRA TOMAŽINA Misijonskemu krožku Slovenske vasi z zahvalo za poslani izkupiček „postne misijonske akcije“, ki so jo tamkaj izvedli. Tole jim je napisal:

„Dragi člani misijonskega krožka, predragi vaščani Slovenske vasi! Iz globine srca se Vam zahvaljujem za Vašo ljubezen do mene nevednega in za ljubezen do Marijinega svetišča v Lusaki, za katerega ste darovali sadove Vaše postne misijonske akcije! Sedaj pa Vas prav lepo prosim za molitve, kajti nadškof nam je prepovedal, da bi z delom pri svetišču nadaljevali. Molite, da to nepredvideno oviro premagamo!“

P. Tomažin je pa 15. decembra pisal tudi našemu uredniku:

„Danes je moja 23. obletnica nove maše. Spominjam se, kako si se čulil, da sem Te tedaj povabil na novo mašo. Meni je bil razlog jasen, Tebi pa ne, ker nisi vedel, da nameravam iti v misijone. Imam trden namen, kaj napisati za „Katoliške misijone“ o svojem delu, uspehih in neuspehih!“

Pet mesecev kasneje, 21. maja 1987, nam je pa pisal p. JOŽE GROŠELJ iz misijona Katondwe. Iz njegovega pisma objavljamo naslednje:

„Kako tukaj? Sem v zadregi, kaj naj napišem, ker praviš, da sem Ti že popisal nekatere okoliščine moje-

P. Janez Mujdrica in p. Jože Groše'lj na fari Kizito v Lusaki podpisujeta protokol o dokončanih jezuitskih obljubah; med njima predstojnik.

ga dela na misijonu. Zato oprusti, če se bom kaj ponavljal.

Letos tu praznujemo dvojni jubilej: 75 let fare in 50 let farne cerkve. Slavili bomo 19. julija. Vodil bo slovesnosti zadnji beli lusaški škof. Po jubileju odide na dopust moj sobrat, tako da me čaka še več dela to zimo tja do avgusta. Imam pa v hiši sobrata brata, ki se sicer uči jezik cinjarje, a se ukvarja tudi s preprostimi opravili; upam,, da mi ga bodo pustili tu vsaj do vrnitve sobrata Jana. Tako vidiš, da se naša skupnost sestoji zdaj iz dveh, zdaj iz treh sobratov. Pač pa imamo lepo število sester, enajst, in dva njihova samostana, enega le s črnimi sestrami, drugega s črnimi in belimi. V glavnem se lepo razumemo.

In delo? Zdaj obnavljamo tretjo od podružnic misijona. To cerkev je zgradil o. Lovro Tomažin, a je bila že v precej slabem stanju. Lovro jo

je, tako pravi, posvetil Srcu Jezusovemu, a je nad oltar obesil tako velik križ, da so jo ljudje prekrstili kar v cerkev svetega križa. Jaz sem zdaj prenesel križ na stransko steno, nad oltar pa pride Kristus Pantokrator, moja najljubša podoba, ki je pa tudi ljudem še najbolj razumljiva. Mogoče mi bo Lovro zameril... Jezus vem, da mi ne bo... Ko bom imel kako fotografijo o tem, Ti jo bom poslal.

Tudi farno cerkev bo treba nekoliko obnoviti pred slovesnostjo jubileja. A kaj, ko so ljudje navajeni, da bo pač pater sam vse napravil in plačal. Zato sem že povedal cerkvenemu odboru, da brez njihovega sodelovanja ne bo ničesar. In kaj so na seji sklenili: Zbrali bodo denar, s katerim bodo kupili vrečo soli, s soljo bodo kupili koruzo, iz koruze bodo skuhalo pivo in ga prodali, z denarjem bodo kupili rogoznice, te

hom prodajal v mestu in za denar kupil barvo... Zakaj bi delali stvari enostavno, če pa jih lahko zakompliramo, kot reče nemški rek.

Prejšnji teden sem prvič obiskal svojo najoddaljenejšo in obenem (po naravni legi) najlepšo podružnico. Lani že sem hotel tja, pa je avto obtičal v pesku. Letos sem se stvari drugače lotil: tja sem šel s čolnom po reki Zambezi. Šlo je kot po Bohinjskem jezeru, pa še slone in kaj drugega smo videli. S skupino ministrantov smo se povzpeli tudi na precej visoko goro, odkoder je krasen razgled. Pa smo videli še vse preveč: Eden od fantov je namreč zagledal ne daleč od nas levinjo z mladičem. K sreči je bil veter naklonjen nam, ne njej, pa nas ni zavalala in nas je pri miru pustila.

Ali že veš, da sva imela z Janezom Mujdrico prvega maja slovesnost zadnjih zaobljub? Priporočili so nama, da jih narediva kar v Lusaki, in sem se odločil, da v cerkvi Svetega Kizita. Ljudje so napolnili cerkev in nas lepo pogostili. Tako nisva več le pripravnika, ampak prava, zapečena jezuita...

In drugi sobratje? Stanko Rozman maha na široko. Dobil je denar za gradnjo bolnišnice, a njegovi sobratje niso nič kaj navdušeni, a kaže, da bo prodrli. Že nekaj mesecev je župnik in „minister“ pri Sv. Ignaciju. Tudi za to faro ima precejšen načrt: prekrija streho, kar bo stalo čez 200.000 kvač (13.000 dolarjev), obenem pa gradi tudi tisto dolgo načrtovano podružnico na misijonu Mumbwa. Radko Rudež namerava na dopust v domovino. Lovro Tomažin se trudi, da doseže dovoljenje od škofa za gradnjo Marijinega svetišča; v ta namen je tudi prosil oporo v Rimu, pa ne vem, če je kak odgovor že prišel. Se najmanj problemov ima

brat Janez Rovtar, ki pridno dela, kot je navajen.

Meni delajo škodo v fari begunci iz sosednje dežele, ki so surovi in neizobraženi ljudje. S seboj so prinesli dvojce: spretnost kuhe žganja in posebno tajno društvo, ki se imenuje „njav“. Bistvo tega društva je, da člani delajo vse tisto, kar v človeški družbi velja za nesodobno. Tako na primer fantje vso noč plešejo na pokopališču, dekleta jim pa ploskajo. Drugi dan v šoli dremljejo. Ko bi morali v cerkev, spe. Na eni podružnici je tako slabo, da ne spravimo skupaj šest fantov, ki bi lahko ministrirali, in tudi prvega obhajila letos najbrže tam ne bo. Če tem fantom starši kaj ugovarjajo, jih oni natepejo. Če kdo hoče iz društva izstopiti, ga javno bičajo. Zdaj pritiskam na vaše poglavarje, da zavržejo ves ta žalostni cirkus. A se tudi poglavarji boje... Bomo videli.

V prostem žasu, če nisem preveč utrujen (se pravi, zvečer), prevajam knjigo zambijskega pisatelja, ki je doma iz moje fare in se tudi zgodba dogaja tod okrog, pa se mi zdi, da bi bila zanimiva za slovenske bravce. Izšla bi lahko v kateri koli založbi.“

V Zambiji živi in dela že veliko let tudi laiška misijonarka, višja medicinska sestra BARBARA ROUS, ki nam je tudi pisala že koncem prejšnjega leta. Ta misijonarka nam pa tole poroča:

„Spet sem se vrnila z dopusta, vse je šlo mimo in sem spet vsa v delu. Teden dni po moji vrnitvi so bili že izpiti v naši bolničarski šoli. Po novem letu spet pride nova skupina in bo treba spet znova začeti. Imamo tudi dva nova zdravnika, Holanca, oba še zelo mlada, brez prakse. Se mi kar smilita. Doma bi bila še nekaj let pod kontrolo specialistov, tu pa morata odgovarjati za celo bol-

P. Hugo Delčnjak OFM z naslovne strani skupaj z drugimi verniki iz Centralno-afriške republike sredi kontinenta.

nico. Da jima malo pomagamo, smo mi, ki smo že dalj časa tu, prevzeli dežurstvo ponoči dvakrat tedensko, da ju malo razbremenimo.

Prizadelo me je, ko sem zvedela, da se je Mcjca Legat morala vrniti. Ona, ki se je s tolikim veseljem pripravljala, Helena pa je ostala tam, Božja pota so včasih res nerazumljiva.

Marija iz Mengša mi je rekla, da bi šla rajši v Zambijo, kajti angleščina ji je že domača, saj se je učila v šoli 12 let. Jaz bi je bila zelo vesela, če bi prišla k nam, ker bi tako tu imela vsaj nekoga, s katerim bi mogla po slovensko kramljati.

Ko sem se vrnila, sem se znašla med samimi Holandci. Saj so dobri ljudje, a govore le v svojem jeziku, tudi tedaj, ko je kak drug zraven, ki tega ne razume. Tako mi je kar nerodno prihajati v njihovo družbo.“

TOGO

Preden je frančiškan p. EVGEN KETIS zapustil Afriko, nam je pisal dvakrat. Najprej koncem meseca februarja: iz glavnega mesta Toga, iz Lomeja. Na razglednici najdemo te njegove besede v slovc od slovenskih misijonskih prijateljev:

„Danes zapuščam Togo in bom najprej poletel k p. Hugonu Delčnjaku, nato pa v Francijo in domov. Novi naslov na počitnicah Ti bom takoj poslal. Tu naj še enkrat izrazim svojo hvaležnost za vse, kar ste rojaki storili zame cziroma v pomoč mojemu delu v Togu; vse je Bog izredno blagoslovil. Hvala Vam in Njemu!“

Drugič se nam je p. Ketiš oglasil že iz Centralnoafriške republike, kjer je bival in tudi pomagal pri sobratu p. Hugonu Delčnjaku. Od tam nam je poleg vesti poslal tudi več fotogra-

fij, ki jih objavljamo v prednjem delu lista. Tudi sliko, ki je na naslovnih strani te številke in kaže frančiškana Delčnjaka s svojimi verniki, nam je on poslal. Zdaj čakamo kak njegov glas iz domovine.

SLONOKOŠČENA OBALA

Od tu se nam je po daljšem času oglasil škofijski duhovnik IVAN BAJEC, ki deluje na misijonu Guityry. Pismo je od prvega junija tega leta: „Precej dolgo je že, odkar sem Ti zadnjič pisal. A Ti že veš, da sem bolj malo „pismen“...“

Sicer Ti pa drugi, ki znajo bolje, več poročajo z našega konca. Moj brat Pavle Ti je na široko opisal obisk našega škofa Piriha pri nas. Bilj smo ga iskreno veseli in mislim, da je bil ta njegov obisk ploden za nas vse.

Drugače pa živimo kot navadno. Novo je to, da jaz odidem za leto dni iz Quintya. Grem najprej domov na počitnice, nato pa za eno leto v Pariz. Po enajstih letih bivanja v Afriki čutim, da bi bilo prav, da se malo ustavim, če hočem potem še nadaljevati. Tropsko podnebje človeka utruja. Zato grem od tu, da se nekoliko odpočijem, pa tudi, da si obnovim teološko znanje. Če boš kdaj mogel tudi zame še kaj nameniti čekcv, jih pošlji kar mojemu bratu Pavlu in sestram v Fresco.“

Misijonarju Ivanu Bajcu želimo vsi temeljite počitnice in obogatjenje duha na študiju v Parizu!

Iz Fresca nam je pisala 20. maja 1987 s. BERNARDA JURKOVIČ sledeče:

„Na Vaše pismo, ki sem ga pred kratkim prejela, Vam takoj odgovarjam, kajti 26. maja odidem iz Fresca na dopust za 4 mesece. Dala sem tudi odpoved mojemu delu v dispanzerju v Gbagbamu. Že leto in pol je delal z menoj bolničar-doma-

čin, in ker se sam dobro počuti pri delu, jaz grem pa že v leta, je prišel čas, da to delo tamkaj opustim. Vesela sem, da sem pomagala misijonu urediti ta lepi dispanzer, novo porodnišnico, ki bo tudi kmalu končana, in še kaj. Porodnišnico gradimo s pomočjo državne podpore in tudi prebivalci nekaj prispevajo. Teokočo vodo v bolnišnico smo me napeljale s pomočjo dobrotnikov, kakor smo tudi oskrbele najnujnejšo opremo, blazine in posteljino. Seveda bi bilo dobro še marsikaj uvesti, a tukajšnji ljudje so navajeni shajati z najpotrebnejšim. Tako na primer bi potrebovali kisikovo bombo, ki bi marsikateremu novorojenčku rešila življenje; mogoče bdo tudi kaj takega, kdaj dobili. V porodnišnici imamo že leto dni zelo dobro babico-domačinko, ki ima veliko dela, kajti ljudstva je pri nas vedno več. Ljudje iz severa se selijo v naše kraje, da si na plantažah kave in kakava kaj zaslužijo. Vasi rastejo in povsod prebivalci moledujejo oblasti za porodnišnice in dispanzerje.

Ko se vrnem z dopusta, upam priti spet v Fresco, kjer dela ne manjka. Tu, v Gbagbamu sem bila že čisto navajena domačinov. Vsak večer so dekleta ali fantje z otroci prihajali k nam, da smo skupaj molili rožni venec in vmes peli, da je bilo veselje. Včasih smo prepevali iz knjižice tudi psalme, ki so prevedni v čisto preprosto francoščino, da jih vsi razumejo. Teh mladih ljudi pa ni nihče priganzal, da prihajajo molit, so kar sami skozi dve leti prihajali, in upam, da bodo nadaljevali tudi zdaj, ko mene več ne bo. Dvakrat tedensko sem tej mladini dajala krščanski nauk, bilo je pet fantov, ena mlada protestantinja in neki zakonski par, vsi so prosili za krst. Zame je bilo to velika vzpodbuda, ko sem videla, kako resno so jemali Kristusa in

S. Elizabeta Pogorelc iz Port Nollotha v Južni Afriki med svojimi ljudmi.

njegovo blagovest. Ko se jaz roslo-
vim, bo s temi kandidati nadaljevala
s. Kristina in upam, da bodo krščeni
prihodnje leto.

To že veste, da nas je obiskal ko-
perski škof Metod Pirih. S svojo pre-
prostostjo in zanimanjem za vse je
nam vsem pustil zelo lep spomin.
Ivan in Pavel sta ga pripeljala do
Fresca, ker je bila tedaj suha doba
in ceste niso bile preveč slabe; po
drugi strani je bil pa škof prikrajšan,
ker ni doživel strašnih cest v deževni
dobi.

3. maja se je naša sestra domačin-

ka Monika po triletnem novicijatu
v Braziliji vrnila v svoj rojstni kraj
Fresco, že s prvimi zaobljubami.
Kakšne veselje njenih staršev in vseh
njenih rojakov! Priredili so velik
praznik, najprej s škofovo slovesno
mašo, med katero so dekleta in otroci
plesali v božjo čast, vse ljudstvo pa
lepo prepevalo. Povečana cerkev v
Fresco je bila napolnjena ljudstva,
kljub temu, da je pred in med mašo
močno deževalo. Popoldne se je zjas-
nilo in vsi mladi so prišli k nam, da
nadaljujejo s plesom in petjem do
noči. Veseli so bili tudi zato, ker je

vsakdo prejel krožnik riža, kar je omogočil oče naše črne sestre, ki je sedaj na delu v Gbagbanu, kjer pomaga pri dekletih s. Kristini in laiški misijonarki Branki Kladnik.“

JUŽNA AFRIKA

Od tu imamo več pisem od treh slovenskih misijonark, oblatinj sv. Frančiška Saleškega, ki poleg s. Vincencije Novak, tudi oblatinje, delujejo v raznih krajih te države.

Naj najprej navedemo pismo s. BENIGNE ŠTEH, ki nam piše iz Keimoesa dne 17. marca:

„Najprej se naj Vam zahvalim za dar, ki ste nama ga z sestro Alojzijo poslali. Naj Bog vsem dobrotnikom poplača to njihovo misijonsko žrtev!

Od 6. februarja naprej se nahajam precej daleč stran, severovzhodno od Koenlenhofa, kjer sicer domujem in ste me obiskali, v Keimoesu, kjer je zlasti s. Vincencija Novak dolgo delovala in ste jo tudi tedaj tam obiskali. Sedaj so v Keimoesu tudi tri afriške sestre, pa me je krajevna predstojnica poslala tja, da sodelujem z njimi. Vesela sem, da morem kljub moji starosti še kje kaj dobrega storiti!

Ob reki Oranje je veliko prebivalstva, ki zelo skromno živi. Država jim gradi šole, da more mladina študirati; tudi naše šole so polne. Kraj Upington pri Keimoesu je mesto, ki ima veliko cerkev, v treh naselbinah pa še dvorane za službo božjo in prosveto... Podobno je tudi naprej ob reki Oranje, kjer je 20 naselij, ki imajo prav tako cerkve in dvorane pa kapelice. Duhovniki moške veje naše Družbe, oblati, vodijo dušno pastirstvo, vsak ima dve maši vsako nedeljo. Škof, ki tu v Upingtonu živi, ima za to delo 8 duhovnikov oblatov, od katerih so štirje starejši, štirje, Afrikanci, pa mlajši. Sestre oblatinje sodelujejo z dušnimi pastirji pred

vsem s poučevanjem krščanskega nauka, pri čemer pomagajo tudi učitelji in člani organizacij Marijine Legije in Vincencijeve konference. Misijon poseduje veliko obdelane zemlje in zaposluje veliko število moških, ki prejemajo plačo tedensko. Pri nas sestrah so pa zaposlene žene, seveda samo pet dni tedensko, da ostali čas posvete vsaka svoji družini. Prihaja po pomoč vedno veliko ubogih, ki jih nikjer ne manjka. Hvala Bogu, letina je bila zadnje čase zelo dobra, a vse nasade namaka reka Oranje; če reke ne bi bilo, bi bilo pač hudo, kajti dež pade le enkrat letno, tudi zdaj ga hrepeneče čakamo.“

Misijonarka je nadaljevala s pisanjem pisma nekaj dni kasneje in je najprej vsa vesela sporočila o blagoslovu dežja:

„Huda nevihta je vihrala nad našim krajem in veliko dežja je padlo, hvala Bogu! Tu na tem misijonu menda ostanem še nekaj časa, potem se bom pa vrnila, pa me bodo mogli spet kam poslati, kjer bo nastala kaka potreba... V molitvi se Vas vseh spominjam!“

Kratko se nam je oglasila tudi rodna in redovna sestra s. Benigne šteh, s. ALOJZIJA ŠTEH, ki se tudi zahvaljuje za poslano ji pomoč, potem pa potoži:

„Jaz sem zadnji čas bolj s'aba, moja sestra Benigna je bila nekaj tednov v našem kraju, da je pomagala pri delu, ko jaz nisem mogla. Vsem dobrotnikom prav lepa hvala za njih dobrotljivost!“

Končno imamo dve pismi od s. ELIZABETE POGORELC, ki živi ob indijskem oceanu v kraju Port Nolloth. Prvo pismo je z dne 30. XII. in nam misijonarka sporoča tole, ko se tudi zahvaljuje za poslano ji pomoč:

„Z zamenjavo čeka ni bilo nikake težave: Za 271 dolarjev sem prejela 587 randov, kar je naša valuta. Ta dobrodošli dar bomo delili z lačnimi. Kupimo množično zaloge hrane, potem pa po potrebi delimo, kakor pridejo prosit, brez ozira na njih vero. Naša Vincencijeva konferenca je pravila revežem prijetno presenečenje. Povabljeni so bili na misijon, kjer se jim je priredil kulturni program, potem so bili pa obdarjeni.

Naše družine imajo zdaj svoj zidani dom, tako da morejo hišo zakleniti, kadar gredo od doma po opravkih. Skupine teh zidanih hišice pa morajo imeti varuha, ker sicer bi napadi in kraje ne izostali.

Doživimo pa tudi kaka razočaranja. Eden od naših učiteljev, domačin, je skozi trideset let zvesto poučeval na naši ljudski šoli, a je podlegel skušnjavi napuha in se združil s protestanti; sedaj ob nedeljah hodi k evangeličanski maši... 6. I. bomo imele v Matjesklofu veliko slovesnost: Dve sestri domačinki bosta napravili večne zaobljube, istočasno bosta dve slavili srebrni poklicni jubilej, dve boste doživeli zlati in dve

celo diamantni jubilej. Lepo je bilo.“

V naslednjem njenem pismu z dne 27. III., pa se misijonarka zahvaljuje za „Katoliške misijone“, ki jih je z veseljem prejela. Brala je poročilo našega urednika v decembrski številki o skoraj štiridesetletnem izdajanju lista in je polna občudovanja, da je bilo to tako dolgo v tujini mogoče. Spominja se, kako jo je naš urednik obiskal 4. septembra 9181. leta. Potem pa poroča nekaj o razmerah v Južni Afriki in pove, kako tam preproste misijonarke gledajo na tamkajšnjega državnega predsednika:

„Priporočam Vam v molitev volitve, ki bodo v začetku meseca maja v naši državi. Sedanji prvi minister je resen, veren, moli pred delom... Če izpusti vajeti iz rok, bo šlo vse ravzdol, kajti „rdeči“ komaj čakajo, da ga izpodrinejo in vzamejo oni vodstvo države v roke.

Prosim lepo, pomolite tudi kaj za mojega brata Karla, ki je umrl v domovini. V življenju je bil vedno zvest Cerkvi. Bil je dvakrat poročen, od prve žene je dobil tri hčere in sina, od druge ni bilo več otrok. Vsi so dobri in preskrbljeni.“

„PRED VRATI PEKLA“

Sodelavec „Katoliških misijonov“ je že pred 25 leti napisal znamenito knjigo o trpljenju slovenskih duhovnikov v slovenskih ječah pod stalinističnim komunizmom, tudi o svojem petletnem. Ta knjiga je tedaj takoj pošla, zato jo je Baragovo misijonišče sedaj ponatisnilo. Priporočamo jo zlasti naši zamejski in izseljenski mladini, ker se tudi iz te knjige dobro razpozna „pravi obraz Osvobodilne fronte“.

PO MISIJSKEM SVETU

Zbira Franc Sodja C.M.

V NAIROBI (Kenija) se je lani obhajal 43. mednarodni evharistični kongres. Geslo ali glavna misel kongresa je bila: Evharistija in krščanska družina, kar je posebno važno za afriške dežele, kajti od tega, kako bo Cerkev uredila družinsko življenje v črni Afriki, bo v veliko meri zavisela prihodnost Cerkve, ki je številčno v naglem porastu, a je nevarnost, da poplitvi.

SAHARA se je v zadnjih desetih letih pomaknila za 200 km proti jugu. Na mnogih krajih je mogoče srečati le matere z otroki, brez zadostne hrane in v pomanjkanju vode. Možje so šli z živino proti jugu. Znanstveniki iščejo razlog za ta pojav. Nekateri mislijo, da je suh veter, ki veje iz Indijskega oceana, drugi da so temu krive industrijske dežele, tretji da so temu krivi Afrikanci sami, ker imajo preveč živine in tako do kraja izčrpajo pašnike, da se spremene v puščavo. Kakorkoli že. Milijonom grozi lakota in smrt.

V UGANDI IN MOZAMBIKU škofje protestirajo proti pobijanju, ropanju in mučenju ljudi. V obeh deželah že leta dolgo nikomur ni varno življenje. In nič čudnega, če so prizadete tudi misijonske postojanke. Škofovska konferenca obeh mladih Cerkva prosi vlado, da vzpostavi red in mir. A do zdaj so vse intervencije bile kakor zaman.

MLADINA V INDIJI je žrtev revščine in brezčutnosti bogatih, ki so v manjšini. Nekaj ponazoritev. Šest od desetih mladostnikov živi v revščini.

Dva od treh otrok ali mladincev gre lačnih spat. Od mladih, ki so se izšolali za ta ali oni poklic, jih je 19 milijonov brez dela. Še huje je s tistimi, ki nimajo nobene izobrazbe, torej nobenega poklica. Ti le tu in tam dobe priložnostno delo, za katerega so plačani. Zaradi podhranjenosti trpi 60 milijonov mladostnikov. Po tej ugotovitvi je treba računati, da bo v naslednjih treh mesecih umrlo 400.000 otrok in mladih ljudi zaradi lakote. Skoraj 300 milijonov mladih je podhranjenih in zaradi tega se ne morejo ne telesno ne duševno razviti, da bi kot odrasli mogli prevzeti nase odgovornosti. Pravzaprav mladost kot pojem v Indiji ne obstoji. Iz otroka so vrženi v delo ali v brezdelno umiranje. Sedem od desetih mladih ljudi ostane še vedno nepismenih. Da bi jim mogli poskrbeti izobrazbo, bi morali glede na letni porast ustanoviti 126.000 novih šol in zaposliti 372.000 učnih moči. Cerkev se tega položaja zaveda in stori, kar more. Saj je znano, da je prav šolstvo in skrb za mladino eno glavnih socialnih prizadevanj indijske Cerkve.

JEZIK SVAHILI je predlagan za uradni jezik vse črne Afrike, to je napravila organizacija za afriško enotnost. Seveda je program dolgoročen. Kajti v Afriki govore na stotine jezikov in narečij. Res pa je, da jezik svahili govori kakih 60 milijonov Afrikancev, kar daleč prekaša katerikoli drug afriški jezik. V Keniji je postal poleg angleščine svahili uradni državni jezik. Zelo veliko se govori v Zaire, Rwandi, Burundi, Zambiji, Somaliji, Zimbavbe in v

Kraj lanskega evharističnega kongresa v Keniji: glavno mesto Nairobi.

Mozambiku. Mnoge radijske postaje oddajajo pretežno v jeziku svahili.

LESOTO AGENCIJA je ustanova, ki so jo ustanovili škofje v Lesoto. Celo angleško ime je: Lesotho Catholic News Agency. Ta tiskovna družba bo izdajala mesečna poročila v angleškem in francoskem jeziku, pa ne le iz najbližje okolice, ampak iz področja vse Južne Afrike. — Prav tako je bil v Južni Afriki ustanovljen list „Nov narod“. Sprva je bil mesečnik, kasneje je začel izhajati vsakih štiri-najst dni. List naj bi podpiral boj za človekove pravice, ki so v Južno-afriški zvezi tako gažene. „Naša dežela je v enkratni zgodovinski krizi. Vsak dan tisoči trpe zaradi krutega sistema. Naše ječe so polne. Naši voditelji so prisiljeni k molku. Naši otroci umirajo kot mučenci svobode.“

Tako je zapisal v prvi številki lista glavni urednik Zwalakhe Sisulu.

V UGANDI je lani znova moral v izgnanstvo predsednik Obote. Ko je izpodrnil zloglasnega Amina, je nastalo upanje na izboljšanje. A miru ni bilo. Najhuje je trpelo prebivalstvo — z'asti žene in dekleta — zaradi vojaških čet, ki so svojevoljno ropale po deželi. Lani 27. aprila sta dva generala, Bazilij Okello in Tito Okello prisilila Oboteja, da se umakne. Zdaj vlada Tito Okello. Upanje še obstoji. A Uganda je v vseh zadnjih dvajsetih letih utrpela toliko škode in je politično tako razkosana, da bo delo pomirjenja težko. Kardinal Nsubuga se je ponudil, da posreduje med posameznimi skupinami, da se končno deželi vrne mir. V vsem tem času je ogromno trpela Cerkev. Ne

samo, da so bile izropane misijonske postojanke, porušene cerkve, tudi misijonarji sami so bili ali pobiti ali težko prizadeti.

RUANDA je cvetoč misijon, čeprav so ga beli očetje pričeli šele leta 1900. Prebivalcev je pet milijonov in pol. Od teh je skoraj polovico katoličanov. Domačih duhovnikov je že skoraj toliko kot tujih misijonarjev: 250 proti 270. Redovnic je vsega 850, bratov 200 in katehistov 1450. Razdeljeni so na osem škofij. Za mnoge misijonarje, ki so preganjani v Burundiju, je Ruanda najbližje zatočišče. Saj leži Ruanda prav sredi črne Afrike. Meji na mnogo držav: Zaire, Uganda, Tanzanija, Burundi.

V INDIJI JE GOTOVO NOTRANJE-CERKVENA NAPETOST, in to iz več razlogov. Na istem prostoru so v glavnem trije obredi: rimsko-katoliški, siro-malankarski in siro-malabarski. Novi spreobrnjenci, kam naj gredo? Zastopanje nekaterih, da k rimsko-katoliškemu obredu, je za druge nevarnost, da se razvname obredni boj. Inkulturacija je potrebna. Posebno izobraženi laiki so zelo pospešujejo. Upirajo pa se mnogi, ki izvirajo zlasti iz „portugalskega“ misijona. Zanje je vsako prizadevanje, da bi liturgija bila prežeta z indijskimi primesmi, že izdaja pravovernosti. Ker bodo vse te napetosti morali v prihodnje reševati Indijci sami, utegne biti še dolgo med skupinami velika napetost. Morda jo zdaj še blaži navzočnost tujih misijonarjev. A ti izumirajo, novih ni. Vprašanje bo zlasti, koliko bo domači duhovniški naraščaj misijonsko navdahnjen, ne toliko da bi hodili misijonarit v Ameriko in Evropo, ampak da bi misijonarili doma v pokrajinah, kjer Cerkev praktično ni. To pa zahteva prav tako prilaganje, učenje jezika, odmik od domače škofije ali rodne province.

Prav od tega pa bo v veliki meri odvisna prihodnost indijske katoliške Cerkve.

LITURGIJA V AFRIKI postaja velik problem. Ko so lani v Salzburgu misijonski simpozij posvetili posebno temu vprašanju, je eden najboljših liturgistov v Afriki p. Godfrey Odigbo povedal zastrašujoč stavek: ali se bo Cerkev v Afriki inkulturirala ali bo izginila. Prepričevalno je povedal, da daleč ni dovolj, če tudi v Afriki mašujejo v domačem jeziku. Maša in vse bogoslužje ostaja Afrikancem tuje, ker je premrtvo. Ljudje, tudi dobri katoličani, se dostikrat iz katoliške Cerkve, kjer je bila zanje suha liturgija, podajo še v drugo cerkev, navadno kakšne sekte, kjer dožive bogoslužje na živ afrikanski način z veliko plesa in afriške muzike. Nekaj afriškega bogastva so pokazali tudi na simpoziju v veliko začudenje evropskih udeležencev. Ni samo Afrika, v vseh misijonskih krajih zdaj nastaja to vprašanje, kako naj iz teh kultur, ki niso bile nikdar krščanske, zraste Cerkev, tako, da bo njihova, a obenem vesoljna.

V IRANU, kjer vlada strogi koranski zakon, so silno prizadete žene. Kazen in to zaporna kazn jih doleti že samo zato, če ne nosijo feredže (pokrit obraz). Zgodi se, da jih zakopljejo do vratu in prepuste psom in drugim živalim. Pogosto jih kamejnajo. Oblasti silijo mnoge žene v zakon z moškimi, ki ga sploh nimajo rade. Političnih zapornic je prav toliko, kot je zapornikov. Razumljivo, da je tudi vedno več samomorilk, ker jim postaja življenje neznosno. Kljub temu cvete prostitucija, ker vdove nimajo drugega zaslužka. To vodi spet v novo nesrečo. Iste iranske oblasti pa so prosile apostolski sedež, da bi sprejeli ranjence iz iransko-iranskih bojišč. Vatikan je res posredo-

Malgašinke na trgu.

val in bolnike namešča po raznih rimskih bolnišnicah, ki jih vodijo razne redovne skupnosti.

V INDIJI so izdelali film o Kristusu. Opreмили so ga v različnih indijskih jezikih. V deželi se izdelujejo filmi na veliko, dasi kvaliteta ni enaka ameriškim, evropskim ali japonskim filmom. So predvsem zabavni filmi. Zato bo ta film imel veliko poslanstvo, saj zdaj v vseh večjih jezikih kroži po vsej Indiji.

V SUDANU ni vidnega izboljšanja, četudi je bil odstavljn prokoranski predsednik Nimeiri. Čeprav ne izvajajo kazni po določbah korana, kot se to dogaja v Iranu, je vseeno položaj zelo težak. Kartunski nadškof je dejal: „Dobra volja (nove vlade) ni zadosti. Spremljati jo morajo dejanja“.

UGANDA še vedno tiči v razdejanju, ki sta ga prinesli vladi dveh trinogov

Amina in Oboteja. Novi predsednik Museveni je ob nastopu zatrdil: potrebujemo notranjo varnost, osebno dostojanstvo človeka je treba zaščititi, osebna lastnina je nedotakljiva. Za Cerkev je novo upanje. Toda misijonarji so previdni. Geslo države je res: za Boga in domovino. A predsednikova misel: verstva skrbijo za življenje po smrti, država pa za življenje na zemlji, je lahko napoved, naj se verske skupnosti ne vtikajo preveč v javno življenje.

KITAJSKIM ŠKOFOM so evropski škofje, posebno v Belgiji in Nemčiji ponudili štipendije za kitajske bogoslovce ali mlade duhovnike, ki bi želeli študirati v Evropi. Prav tako so jim obljubili gmotno pomoč za gradnjo novih semenišč. Dosedanja so premajhna. V šesšanu, blizu šanghaja, morejo sprejeti le 40 bogoslovcev. Zdaj žele graditi stavbo za 200 bogoslovcev.

MENSAJE DEL SANTO PADRE AL III CONGRESO MISIONERO LATINOAMERICANO, CELEBRADO EN BOGOTÁ

Amados hermanos en el Episcopado y queridos congresistas venidos de toda América Latina: Os habéis señalado como objetivo general del Congreso: Impulsar en las Iglesias particulares de América Latina el sentido misionero para que, con motivo del V centenario del comienzo de su evangelización, realice el propósito expresado en Puebla de "proyectarse más allá de sus propias fronteras" (n. 367). Hace un año, durante mi visita pastoral a Colombia, os recordaba con insistencia este mismo objetivo, cuando os decía que "ha llegado para toda América Latina la hora de emprender una evangelización sin fronteras" (Bogotá, discurso en la catedral primada, 1 de julio de 1986).

En mis oídos resuenan las palabras del Divino Maestro: "Id y haced discípulos a todas las gentes... enseñándoles a guardar todo lo que yo os he mandado" (Mt 28, 19-20). Este mismo mandato ha motivado los viajes misioneros del Sucesor de Pedro a los cinco continentes. Hoy, al contemplar el panorama que ofrece una gran parte de la humanidad que aún no ha descubierto a Cristo y recibido su mensaje de salvación integral, el mandato del Señor Jesús cobra mayor fuerza y se hace sumamente apremiante.

América latina está llamada a ser "continente de la esperanza misionera". Debe y podrá serlo si renueva "su inspiración más profunda, la que le viene directamente del Maestro: ¡A todo el mundo! ¡A toda creatura! ¡Hasta los confines de la tierra!" (Evangelii nuntiandi, 50). Debe y podrá serlo enviando, desde su pobreza, mensajeros que anuncien a todas las gentes el "Evangelio, que es fuerza de Dios para la salvación de todo el que cree... , porque en él se revela la justicia de Dios" (Rom 1, 16-17).

La Iglesia en América ha sido y es consciente de que proclamar y dar testimonio del Evangelio a todas las gentes es una responsabilidad de todos y cada uno de los obispos, consagrados "para la salvación de todo el mundo" (cf. Ad gentes, 38; Lumen gentium, 23). Es también responsabilidad de todo sacerdote, religioso y religiosa, que, en comunión con sus Pastores, están llamados a participar plenamente, en conformidad con su propio carisma, en la edificación del Cuerpo místico de Cristo, en todas las regiones de la tierra. Y lo es, igualmente, de todo bautizado, pues creer en Cristo exige interesarse por la salvación de todos los hombres, sus hermanos.

Gracias a esta conciencia, la Iglesia en América ha hecho ya mucho por el mundo misionero. Pero falta y es posible hacer mucho más.

¡Sí, América, ha llegado tu hora!

Examinad, pues, queridos hermanos en el Episcopado, amados hijos e hijas, esta urgencia prioritaria. Que este encuentro, como signo de unidad y comunión eclesial, os mueva a todos, obispos, sacerdotes, religiosos, religiosas y laicos para que con vigoroso empeño —en palabras de mi venerado predecesor el Papa Pío XII—, podáis "cumplir la misión que la Divina Providencia parece haber confiado a ese inmenso continente, que se enorgullece de su fe católica, y de tomar parte preferente en la nobilísima tarea de comunicar, más allá de sus propias fronteras, los preciosos dones de paz y salvación" (cf. Ad Ecclesiam Christi, 29 de junio de 1955: AAS 47, 1955,541).

(De „L'Osservatore Romano“, 12 de julio de 1987.)

MISIJONSKI DAROVI

V SKLAD KM ZA VSE

Anka šega, Z.D.A., 50 dol.; Koroški rojaki, 200.000 šilingov; isti za lačne, 41.000 šil.; za gobavce, 11.000 šil.; za krst otrok, 3.500 šilingov; Ivan Mehle, Tablada, Argentina, 50 avstralov; Jože Kmetič, Kanada, 300 kan. dolarjev.

ZA POSAMEZNE MISIJONARJE

Za p. Lovvra Tomažina S.J. v Zambiji, ga. M. G. dvakrat po 5 avstralov; za Kerina CM na Madagaskarju: Marija Jernejčič, Avstralija, 100 avstr. dol.; Martin Marija, Avstralija, 100 avstr. dol.; za Ivana Štanta CM na Madagaskarju, Misijonski krožek Slovenske vasi: izkupiček misijonske postne akcije, 740 avstralov.

ZA MISIJONE

Joža Sušterčič in Rozka Sušteršič, 100 dolarjev.

TISK. SKLAD KM

Jakob Sušnik, 25 avstralov; dr. Peter Urbanc, Kanada, 20 kan. dolarjev.

VSEM ZA VSE TISOČKRAT BOG PLAČAJ!

"KATOLIŠKI MISIJONI" so splošen misijonski mesečnik, glasilo papeških misijonskih družb, slovenskih misijonarjev, "Slovenske misijonske zveze". Izdaja ga "Baragovo misijonišče". Urejuje in upravlja Lenček Ladislav C.M. — Naslov uredništva in uprave: El Cabezuelo (ex Loubet) 4029, 1826 Remedios de Escalada, Provincia Buenos Aires. Tiska "Editorial Baraga del Centro Misional Baraga", Colón 2544, 1826 Remedios de Escalada, Bs. As. Naročnina v letu 1987 in vse za nazaj: 20 USA dolarjev oziroma odgovarjajoče v drugih valutah (v Kanadi 30 kanads. dolarjev). Letalsko 10 dolarjev več! V Argentini 20 avstralov

PLAČUJE SE NA SLEDEČIH NASLOVIH:

Argentina: Baragovo misijonišče, El Cabezuelo 4029, 1826 Remedios de Escalada, Prov. Buenos Aires. — Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, 1407 Buenos Aires. — Pisarna Sloge, Bmé. Mitre 97, 1704 Ramos Mejía.

ZDA: Rev. Charles A. Wolbang CM, 131 Bircmount Road, SCARBOROUGH, Ont., Canada MIN 3J7 — Mr. Rudi Knez, 17826 Brion Ave., Cleveland, O. 4419 — Mrs. John Tushar, Box 731, Gilbert, Minn. 55741. — Mrs. Ana Gaber 2215 So. Wood Street, Chicago, Ill. 60608 U.S.A.

Kanada: Župnija Marije Pomagaj: rev. Ivan Jan C.M., 611 Manning Ave., Toronto 4, Ont.: župnija Marije Brezmadežne: 739 Brown's Line, Toronto, Ont. M8W 3V7; Za Montreal in Quebec: rev. Letonja C.M., 3470 Boul. Saint-Joseph, Montreal, Que. H1X 1W6.

Italija: Dr. Kazimir Humar, Corte San Ilario, 7, 34170 Gorizia.

Trst: Oddajati na naslov: Marijina družba, 34133 Trst, Via Risorta 3.

Francija: s. Rozalija Šmalc, Rue du Bac 140, Paris 75340, Cedex 07.

Avstrija: B. B. Seelsorgeamt, Viktringer Ring 26, Klagenfurt A-9020.

Anglija: Rehberger Gabrijela, 132, George Street, Bedford, Gran Bretaña.

Avstralija: Slovenske sestre, 4 Cameron Court, KEW, Vic. 3101.

Bivši slovenski jezuitski provincial p. Jože Kokalj S.J. med slovensko misi-jonarko s. Konradino Resnik in indijsko sosestro v Bombayu. Ali bo ta pomembni bivši zambijski misijonar zdaj šel na delo nazaj v Zambijo, kamor ga vabi tamkajšnji lusaški škof?

Director responsable, Lenček Ladislav
Registro de Prop. Int. N° 231147
Domicilio legal, El Cabezuelo 4029,
1826 Remedios de Escalada (B)

Correo
Argentino
Suc. Lanús (B)

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 3143

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 5612